

DOMOLJUB

Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljub«. — Telefon 27-49. Prostor ene drobne vrstice v inseratnem delu stane 10 Din. — Naročnina Stane 38 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. Inserate in reklamacije sprejema u p r a v a »Domoljub«. — Telefon 29-92.

Nekaj misli o slogi

Vzadnjem času Jugoslovanom vobče in Slovencem posebej od neke strani skoro vsak dan priporočajo slogo in složno delo za obnovo našega gospodarskega življenja.

Na prvi pogled je »sloga« novo, ali prav za prav že staro geslo, kaj enostavno, prepričevalno in vablivo. Kaj je lepšega kakor sloga: sloga v družini, sloga v občini, sloga med stanovi, sloga v gospodarskem, prosvetnem, državnem in vsakem življenju! Sloga in ljubezen uči krščanstvo že od svojih začetkov.

Toda mi katoliški Slovenci tako iz taktičnih kakor iz načelnih ozirov ne moremo in ne smemo biti kar tako meni nič tebi nič za slogo.

Prvič imamo že svoje dragocene izkušnje o tem gestu, ki nas udiho, da je za slogo mnogokrat tisti, ki se čuti slabjšega in išče v slogi zaščitni plašč za svojo slabost, mnogokrat pa tudi tisti, ki ne misli popolnoma iskreno, ampak za bregom sloge nekaj skriva. Zato bi od najnovejših slogašev želeli poleg lepih besed še dejanskih dokazov, da jim je res samo za slogo, ne pa za kaj drugega.

Drugič pa mora biti dan še neki poseben pogoj, da voren katoličan more in sme z drugimi složno sodelovati. Ta conditio sine qua

non je, da nobeno složno sodelovanje ne sme krčiti osnovnih krščanskih načel. Na račun teh načel ne sme iti noben kompromis. Zato je potrebno, da nam vsak glasnik sloge jasno in razločno pove, ali je ali ni za tako slogo, da bodo upoštevana in zajamčena načela, od katerih veren katoličan nikjer in nikoli ne sme odstopiti.

To velja za slogo vobče, pa tudi za složno obnavljanje gospodarstva posebej. Tudi gospodarska obnova se mora zasnovati in vršiti po nekem načrtu, saj bi sicer šla kar na slepo tja v en dan in bi bila že vnaprej obojena na neuspeh. Po vsem tem, kar smo zgoraj rekli, ni treba šele dolgega dokazovanja za to, da mora biti tudi načrt za gospodarsko osnovo v skladu s katoliškimi načeli, če se želi složno sodelovanje vernih katoličanov. Ker novi zagovorniki sloge takega načrta dozdaj še niso objavili, se še ne da reči, ali je njihova zasnova složne obnove gospodarskega življenja za verne katoličane sprejemljiva ali ne.

Ker geslo sloge ni novo, zato se o njem s katoliškega stališča ne da povedati nič novega, ampak samo od časa do časa obnoviti to, kar je povedal že dr. Anton Mahnič. To in samo to pa smo s pričujočimi vrsticami tudi storili.

Obrtniške zadeve

Kaj je bil naš obrtnik še pred desetimi leti in kaj je danes! Teško, prav zares teško bi se bilo odločiti, kdo je bolj propadel: kmet ali obrtnik. Res je, da danes marsikatera kmetiška hiša po cele mesece ne vidi stotaka, da celoletni plodovi kmetovih žuljev niso vredni na jesen skoraj nič, toda kar predstavljamo si obrtnika, ki nima niti pedi zemlje, ne lastne strehe in — nobenih naročnikov. Ze po novno smo navajali, koliko tisoč obrtnikov je moralo zadnjih par let vrniti svoje obrtne liste, ker ne morejo več naprej. A to žalostno propadanje se prav nič ne ustavlja, temveč gre še vedno naprej. Obrtniki, ki so bili pred nekaj leti gospodje, so danes berači. V januarju in februarju letošnjega leta je bilo prijavljenih v Sloveniji 304 novih rokodelskih in trgovskih obratov, odjavljenih pa — 629, torej še več nego še enkrat toliko. Samo v dveh mesecih je gospodarsko shiralo nad šest sto rodbin, ki so se poprej pošteno preživljale s svojo obrtjo. V zadnjih par letih pa gre to število v tisoče, z več desetstisoči rodbinskih članov. Kdor ve, z več desetstisoči rodbinskih članov. Kdor ve, kako važno je zavzemala v slovenskem narodnem gospodarstvu obrt, se mora pred temi dejstvi zgroziti.

Toda tudi tisti obrtniki, ki se na zunaj še vedno »držijo«, bijejo naravnost obupen boj za obstanek. Pisec teh vrstic je te dni govoril

marškim mojstrom, ki mu je tožil, da marsikdaj ne zasluži ves mesec niti — 300 Din, plačati mora pa stanovanje, obrtni lokaf in davek ter preživljati rodbino. Koliko časa se bo že tako »držal«, si pač lahko mislimo. In položaj je še vsak dan obupnejši. Vsak samostojen obrtnik sam najboljšje ve, za koliko so se na eni strani samo v zadnjih dveh letih zvišali davki, a za koliko so medtem padli dohodki.

Propadanja našega kmetijstva je v veliki meri krivo dejstvo, da je kmet danes brez lastne stanovske organizacije. Kmetijsko zbornico prosil in zahteva že 15 let, a očitno nikomur niti v glavo ne pade, da bi te njegove prošnje in zahteve tudi upšteval, a »Kmetijsko društvo za Slovenijo«, ki je časih vsaj malo nadomeščala zbornico, si je prilastil majhen krog ljudi, tako, da je danes za slovenskega kmeta brez pomena. Obrtniki pa imajo na papirju naravnost vzorno stanovsko organizacijo, namerič obvezne obrtne zadruge in Zbornico za trgovino, obrt in industrijo, poleg tega pa še celo vrsto obrtniških društev in drugih ustanov, ki naj služijo koristim obrtništvu. Le malokateri stan je glede stanovske organizacije tako na dobrem kot ravno obrtniki. A vkljub temu je propadanje obrtništvu vedno hitrejša in vedno obupnejša.

Kje tiče vzroki? Mi smo že ponovno izrazili svoje nezadovoljstvo z vsoto to obsežno in drago obrtniško organizacijo s trumami predsednikov, svetnikov, tajnikov in drugih plačanih obrtniških »voditeljev«, »zastopnikov« in »prvobornih« . Nas je naravnost sram, če beremo visokodoneča poročila o zborovanjih, sejah in kongresih vseh teh nešteti organizacij in ustanov, kajti ona so glasna izpričevala o njih nesposobnosti. Saj ne rečemo, da ni vse, skoraj prav vse res, kar na teh sejah trdijo in zahtevajo, toda še bolj res je, da hodi vedno kakor mačke okrog vrele kaše in da ne vidijo ali nočejo videti temeljnih vprašanj. Kar je pa še bolj važno: vsem tem zahtevam ne znajo ali pa nočejo dati resnega in učinkovitega poudarka, tako, da vsega njihovega »dela« res ne moremo nazivati drugače kot — prazno čenčanje.

Kako se dela pri nas? Ze leta in leta zahtevamo železniško zvezo od Kočevja do Susaka. Vsako leto menda priredimo v Ljubljani zborovanje za to zvezo, kjer se vsi »odličniki« in »voditelji« kar pretrgujejo od navdušenja in »dela« za to zvezo, vse časopise zasujejo tedaj s članki o naši sinji Adrijii itd., toda pred nekaj tedni, ko se je sestavljal program za javna dela 100 milijardnega kredita, se ni ganil živ kralj, da bi prišla na program tudi ta prog. Zgradih bodo baje 405 km novih železnic neglede na tiste, ki so že v delu, a na kočevsko, ki je že več kot deset let uzakonjena, se ne spomni nihče. A prav tisti gospodje — o tem smé žveto prepričan — bodo na jesen, ko bodo vsi krediti že davno izčrpani, priredili v Ljubljani slično parado kakor lani.

Zakaj smo omenili to? Zato, ker je ravno to značilen primer, kakšna neresnost, nesposobnost vlada danes in tako zvanih gospodarstvenih ustanovah, organizacijah, odborih itd. In na čelu vsem tem korakajo morda ravno — obrtniki.

Kakšno je danes stanje v obrtniških organizacijah in ustanovah? Glavno besedo v vseh ima g. Rebek, ključavničarski mojster v Ljubljani. Njega poznamo kot enega najbolj navdušenih pristašev JNS. Pred nekaj leti je bil s svojimi najožjimi somišljeniki imenovan, ne izvoljen, v obrtni osek Zbornice za TOI, kjer so ga ti prijatelji izvolili tudi za predsednika odseka. Ni prišel torej na to mesto po volji slovenskega obrtništvu, temveč kot navdušen strankar po volji stranke in je zato seveda tudi vedno podpiral svojo stranko, pa naj je delala ta kakršnokoli obrtniško politiko.

Proti nadoblasti g. Rebeka v obrtniških ustanovah se že nekaj let bori g. L. Pičman, klepar in instalater v Ljubljani. Ta gospod je ustanovil posebno »Društvo jugoslovanskih obrtnikov«, ki ima že po vsej deželi podružnice. Kaj hoče pa ta gospod? Ker je g. Rebek neomejen gospodar v obrtnem odseku enotne ljubljanske zbornice, zahteva g. Pičman, naj se ta enotnost razbije, obrtniki iz nje izločijo

RAZGLED PO SVETU

Potres je razdejal celo deželo

Zapadno od Indije in južno od države Afganistan je velika dežela Belučistan, ki spada upravno pod Indijo. To pokrajino je zadeli te dni v nočnih urah strašni potres. Točne številke še niso znane, ker so brzotjavne rive prekinjene, vendar smatrajo za gotovo, da je glavno mesto Quetta porušeno v kup razvalin, pod katerimi se nahaja najmanj tisoč mrtvih meščanov.

General Chotwood, poveljnik belučistan-

ske vojske je prišel z letalom v glavno mesto in je z vojaškimi oddelki prevzel organizacijo prve pomoči.

Tudi po drugih belučistanskih mestih in na deželi so posledice potresa strašne. Računajo, da je v vsem Belučistanu zahtevala strašna šiba božja najmanj 40.000 mrtvih. V glavnem središču potresa med Kalato in Meto je smrt pokosila Širi petine prebivalstva.

Onemogli izbruhi podivjanih ljudi

Iz boljševške Moskve poročajo, da je časopis »Brezbožnik« priobčil proglas komisarja za delo g. Jaroslavskega, ki poziva javnost na boj proti veri. Boj brezbožnikov se mora nadaljevati s še večjo odločnostjo. V tem proglasu je tudi rečeno: Mi hočemo zažgati vse cerkve sveta, da nastane iz njih en sam plamen; mi hočemo podreti vse ječe... Množica vedno bolj in bolj prihaja do spoznanja, da ni vera in vsi njeni obredi, vse njeno hivanstvo, vse njene iluzije, vsi njeni triki, njena podrejenost človeka božji volji, vsa njena črna magija, nič drugega kakor mreža, ki naj zadržuje napredek, opij (strup), ki naj zamori vest in oslabi voljo. V 13 letih naše proletarske diktature je naše brezbožno gibanje začelo med mase. Iz nje je nastala velikanska sila, ki vsako versko čuvstvo izruva. To gi-

banje je eno najvažnejših vej našega naprednega boja za socializem, eden izmed najpotrebnejših delov največje revolucije, eno najmodernejših orožij za socialistično preosnovo družbe.

Mi moramo svoje protiversko delo, ki izpodjeda temelj starega sveta, še okrepiti. Združiti moramo milijone delavcev in kmetov pod zastavo brezbožnih borcev. Oni korakajo za Leninovim praporom. Zbirajo se iz vseh dežel za zadnji napad na svet. Mi jim bomo dali potrebnega pouka. Božji služabniki vseh verstev naj vedo, da ne bo noben Bog, noben svetnik in nobena molitev rešila kapitalističnega sveta pred razpadom. Svetovna zgodovina je priča, da je v boju s Cerkvijo še vsak podlegel. Tudi ruske boljševike čaka prav ista usoda.

RUMUNIJA

s Kedar kmetom zavre kri. Rumunsko notranje ministrstvo je objavilo poročilo o neredih v vasi Kukovo. Kakih 80 kmetov, nasprotnikov novega koledarja, se je pred dnevi utrdilo v cerkvi in hudo ranilo dvojico, ki so hoteli cerkev zapustiti. Poizkus krajevnih oblasti, da stvar mirnim potom urede, je ostal brez uspeha. Podobno so doživeli oročniki. Zaradi tega so ostali prebivalci napadli cerkev in jo uničili. Pri teh neredih sta bili ubili dve ose-

bi, osem jih je bilo ranjenih, med temi en oročnik. Red je zdaj vzpostavljen. Kolovodje neredov so zaprli.

ČEŠKOSLOVAŠKA

s Novo vlado je dobila češkoslovaška republika. Ministrski predsednik je še vedno agrarec Malypeter. Nova vlada je sestavljena iz 7 strank in sicer jo tvorijo češki agrarci, češki socialni demokratje, češki nacionalni socialisti, češka (katoliška) ljudska stranka,

celota, da so vse panoge prav bitno navezane in odvisne druga od druge, zato bi bilo razbitje Zbornice, kakor jo zahtevajo pičmanovci, greh nad slovenskim gospodarstvom, zlasti nad obrtništvom samim.

Kaj sledi iz vsega tega? Da je vključ v nešteti družstvih, zadrugah in Zbornici danes slovensko obrtnišтво prav za prav brez organizacije in brez vodstva. Medsebojno lasanje »rebekovce« in »pičmanovce« je žalosten znak obupnega stanja v obrtniških organizacijah, najbolj žalosten prav zato, ker plačuje račune tega prepiranja — obrtnišтво samo in njih nesrečne družine, ki danes stradajo.

Ali bo znalo slovensko obrtnišтво najti izhod iz tega obupnega položaja, v katerem nevdržno propada? Daj Bog! Šlo pa ne bo prej, dokler brez vsake politične zaslepljenosti ne spozna svojega mesta v slovenskem gospodarstvu ter ne da temu spoznanju tudi zares krepkega poudarka.

češka obrtna stranka, nemški socialni demokratje in nemška kmetška zveza. Vlada večina razpolaga v parlamentu z 32 glasovi večine. Pogajanja Malypetra z nemškimi socialisti so bila brezuspešna; izjavili so namreč, da ostanejo v opoziciji skupno z najmočnejšo češko nemško stranko s henlajnovci. Škoda je tudi, da za enkrat še ni uspel sporazum z Hlinkovo slovaško ljudsko stranko, ki je sicer za skupno državo, a zahteva široko avtonomijo Slovaške. Vendar časopisje poroča, da se bo Malypetrova vlada s Hlinko v kratkem sporazumela in vstopi slovaška ljudska stranka že jeseni v vlado.

ŠVICA

s Svet društva narodov je te dni zopet zboroval v švicarski Zenevi. Časopisi pišejo, da je uspešno rešil dve važni vprašanji: 1. jugoslovansko-madžarsko napetost glede marzejkega zločina in 2. sporazum v italijansko-abeinskem sporu. V prvem slučaju je zastopnik Madžarske slovesno izjavil, da država ne bo več trpela v svojih mesih inozemskih zarotnikov. Ze ta izjava je dokaz, da je imela Madžarska pri umoru pokojnega kralja svoje prste in je Jugoslavija le radi ljubega miru pokazala veliko potrpežljivost in prizanesljivost, ko je sprejela na znanje besede

zadoščenja. Kar se tiče sporazuma v italijansko-abeinskem sporu, pa je ta »sporazum« samo odložil pričetek vojne za nekaj tednov. Italija je namreč na novo mobilizirala še 3 divizije in italijansko časopisje sedaj kar odkrito piše, da mora Italija zasesti Abeinijo.

ŠPANIJA

s Zaupanja vreden minister. V kraju Perena na Španskem imajo slovečo Marijino božjo pot, kamor vsako leto roma na tisoče vernih Špancev. Letočne romanje pa je bilo posebno slovesno, ker se ga je udeležil tudi novi španski pravosodni minister Casanueva, kateri je v tej vasi doma. S svojim romanjem k perenski Materi božji je hotel Marijo posebno počastiti. Prinesel je s seboj znamenja svoje ministrske oblasti. Po slovesni maši pod milim nebom, katere se je udeležilo na tisoče romarjev, je izročil Mariji dragoceno palico, znamenje ministrske oblasti, da bi s tem izprosil Marijinega blagoslova za svoje delo v blagor španske domovine.

AMERIKA

s Ameriški državni predsednik Roosevelt ima po ustavi zelo veliko moč. To moč je v preteklih tednih in mesecih uporabil — kakor pri državnih predsednikih ni vedno navada, da je v korist kmetškega in delavskega stanu precej obremenil velefabrikante in veleindustrijalce. Ti možje so nato

BANKA BARUCH

11, Rue Auber, Paris (9^e)

Odpremijo denar v tugostavilo najhitreje in po najboljšem dnevem kurzu.

Vrši vse bančne poste najkulantneje.

Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune. BELGIJA: No 2064-64 Bruxelles. FRANCIJA: No 1117-84 Paris. HOLANDIJA: No 1158-66 Ned, Dienst. LUKSEMBURG: No 3567 Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše ček. nakaznice

nekje iztaknili neki starinski paragraf in se pritožili na ameriško najvišje sodišče, češ, da je Roosevelt s svojimi zakonskimi odredbami kršil ustavo. Sodišče je dalo milijonarjem prav in je proglasilo Rooseveltove socialne odredbe za ničeve. Seveda je radi tega nastalo med ameriški delavnimi stanovi veliko razburjenje in nihče ne ve kako se bo cela zadeva končala. Delavstvo grozi s štrajkom. Ni izključeno, da prihajajo Ameriki in njenemu gospodarstvu še zelo težki časi.

s Drobih. V La Salle je umrl 62letni Ignac Kromar iz Dolenje vasi pri Ribnici. — V Oakland Cal. je preminul 47letni Rudolf Kranje iz Bučke na Dolenjskem. — V Glendale Njujork je odšel v večnost 50letni Ignac Kralj iz Domžal. — Na svoji kmetiji v Hickman Del. je zapustil ta svet 68letni Frank Juneec. — V Scheuboyganu Wis. so položili v grob 70 letnega Janeza Krolnika, nekje iz Savinjske doline. — V Gary Ind. so pokopali 50letnega Marka Močana. — V Little Falls je na veke zatisnil oči 45letni Frank Čuk iz Logatca. — V Kaylor Pa je preminula 73letna Margareta Geršak roj. Urh iz vasi Smerje pri Ilirski Bistrici. — Avtomobil je v La Salle Ill. do smrti povozil Janeza Lisjaka. — V Belle Vernou Pa je umrl 62letni Anton Klančar iz Nove vasi pri Rakeku. — V Pueblo Colo so pokopali 66letno Marijo Suedec, mater tam živečega zdavnika, doma iz Crnomlja.

DROBNE NOVICE

Blisu ruskega Harkova je skočil s tira brzovlak; 4 ruske osebe ubite, 27 hudo ranjenih.

Tri nove divizije mobilizira Italija.

Ostavke je podal avstrijski poljedelski minister.

Umril je v Benešovem pri Pragi svetovno znani češki skladatelj Jožef Suk.

Tvornice za portlandski cement je zgradila v albanskem Skadru neka nemška tvrdka.

Strahovit potres je uničil v Beludžistanu (državi ob Indiji) mnogo mest. Nad 30.000 mrtvih.

500 novih bojnih aeroplanov bo nabavila Turčija.

Irska ne bo služila nobeni državi kot oporišče za napad proti Angliji, je izjavil De Valera.

Masko soper strupene pline, ki bo veljala le 10 Din, dobi vsak angleški državljani.

Velike municijske skladišče so pognali v vrak blizu Kirina kitajski razbojniki.

Grške liberalne in republikanske stranke se volitev vzdržijo, ker vlada nemoteno dopušča agitacijo monarhistov.

Na škodo socialistov so napredovali pri volitvah v pariški okolici komunisti.

Hiše ki ne vstrezajo zdravstvenim predpisom, bodo na Angleškem podrli.

Zastrupljeno pecivo je prodajal neki pek v nemškem Kielu. Mnogo ljudi zbolelo in nekaj tudi umrlo.

Novo vladó v Franciji je sestavil socialist Bouisson.

Ako si mažejo ustnice so strogo kaznovane ženske na — Japonskem.

300.000 ljudi se je udeležilo pogreba maršala Pilsudskega v Krakovu.

Vsako nočnje redovniške obleke je prepovedala turška vlada.

Na ruskem Kavkazu so napravili telefon na 5600 m višine in je menda to doslej najvišja telefonska postaja.

Mamica,

kako si pa, danes
dobre volje!

„Ali res srček? Saj sem pa tudi lahko vesela. Poglej, kako lepo je naše perilo!“

„Mamica, ali vedno tako lepo diši kadar se lika?“

„Vidiš, to pride od dobrega mila, s katerim vedno peremo. Tako snežno belo in prijetno dišeče postane perilo samo od Schichtovega terpentinovega mila!“

SCHICHTOVO
TERPENTINOVO MILO

... in za namakanje Ženska hvala

To je 9 letni sinček, Jurček, ameriškega milijonarja Weyerhäuserja katerega so ugrabili tolovaji, ko se je iz šole vračal domov. Tolovaji so zahtevali 200.000 dolarjev odkupnine za otroka. Policija doslej niti posredovala ni, da bi tolovaji otroka ne umorili. — Nekatera poročila trde, da se je otrok med tem že vrnil k staršem. — Vsekakor pa ni vedno prijetno, biti sin ameriškega bogataša.

V vsako hišo Domoljuba!

500 letnico obstoja praznuje te dni švedski parlament.

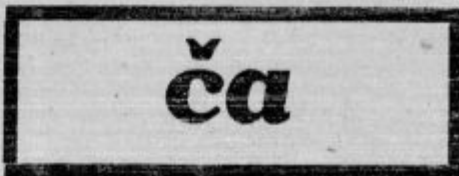
Komunistični državni preobrat v Potugalski se ni izvršil, ker je prišla vlada zaradi prej na sled.

Podzemeljska pribežališča pred kračnimi napadi so začeli graditi hitlerjevci v Nemčiji v svojih domovih.

Ponujeno mu plemstvo je odbil angleški ministrski predsednik MacDonald.

Naša uganka

Izrežite in dobro spravite!

Izrežite in dobro spravite!

ALI STE ZE PLAČALI NAROČNINO ZA
DOMOLJUBA?

KAJ JE NOVEGA

Pravoslavni Slovenci

Belgrajski časopis »Politika« je 27. maja napovedala prvi kongres pravoslavni Slovencev za 30. maj v Celju. V smislu tega poročila naj bi se na kongresu osnovala zveza bratstev pravoslavni Slovencev (Savez bratstva pravoslavni Slovencev). Ta bratstva imajo svoje sedeže v Celju, Mariboru, Ljubljani in Kranju in nosijo ime sv. Cirila in Metoda ter slavo isto slavo. »Politika« poroča, da je v Sloveniji 6000 pravoslavni Slovencev. Porazdeljeni so med 6 duhovnij. Poleg tega obstoji pravoslavna duhovnija Slovencev iz Gorice, in sicer v Bistrenici ob Vardarju. Pravoslavne cerkve so v Ljubljani, Celju in Bistrenici. Zdaj dovršujejo cerkve v Mariboru. Poleg tega obstojijo kaple v Bogatki Slatinji, v Vrščici pod Triglavom in povsod po narodnih domovih, kjer živijo pravoslavni Slovenci. Povsod so mladinski in moški pevski zbori. Čeprav obstoji dovoljenje patrijarhije, da se služba božja pravoslavni Slovencev lahko opravlja v slovenskem jeziku, bočejo imeti pravoslavni Slovenci službo božjo v cerkveno-

slovenskem (staroslovenskem) jeziku. Vsi slavijo svojo slavo po zgledu pravoslavni Srbov. Večina slavi sv. Savo, sv. Cirila in Metoda ter Vidov dan. V »Stefaneum« v Sremskih Karlovcih se pripravljajo na duhovniški poklic 6 mladeničev iz Slovenije. Poleg tega je neki Slovenec, in sicer Gorazd Dekleva iz Istre prejel jeromonški čin in zdaj dokončuje nauke na pravoslavni bogoslovni fakulteti v Belgradu. G. Dekleva je že prevedel na slovenski jezik katekizem in v tisku je prvi molitvenik za pravoslavne Slovence.

Bratstvo sv. Cirila in Metoda v Celju je pred kongresom poslalo v imenu vseh bratstev vsem pravoslavni Srbom proglas, naj v čim večjem številu pridejo na to prvo javno manifestacijo slovenskega pravoslavja. Na to svečanost prispe — tako je pisala »Politika« 27. maja — tudi zagrebški metropolit g. Dositej, pod katerega jurisdikcijo spadajo vsa bratstva v Sloveniji. Za kongres je bila dovoljena polovična vožnja na železnicah.

Vozne olajšave za gasilce

Prometni minister Vujić je predpisal uredbo o ugodnosti na državnih železnicah in ladjah za gasilske organizacije v državi. Po tej uredbi bo dobilo starešinstvo gasilskih zvez triletne vrnovnice z veljavo za vse proge in razrede, ki si jih bo samo izbrala proti plačilu tretjine cene. Člani uprave gasilske zveze, ki stanujejo izven Belgrada, bodo isto tako po tej uredbi uživali pri potovanjih na seje uprave 50% popust na železnicah pri vseh vlakih. Člani osrednjega in nadzornega odbora gasilske zveze bodo v slučaju potovanja na seje osrednjega odbora zajednice, kakor tudi predstavniki gasilskih žup in čet, če bodo potovali na skupščino gasilske zajednice, isto tako uživali 50% popust na železnicah. Enake ugodnosti pri potovanjih bodo imeli tudi člani župskih uprav, če bodo potovali na seje župske uprave in skupščinske župe. Člani in naraščaj vseh gasilskih organizacij bodo za primer, če bodo potovali na župne izlete, kongrese, gasilske tečaje ter na proslave gasilskih organizacij, tudi deležni 50% popusta. Ob priliki državnih kakor tudi vse-

slovenskih in mednarodnih gasilskih zletov in kongresov v državi ali pa v inozemstvu bodo uživali vsi člani in naraščajniki gasilskih organizacij kraljevine Jugoslavje tako za potovanja v skupinah 75% popust. Gasilske čete, če bodo potovale radi gašenja požarov ali radi pomoči ob kakih večjih nesrečah, povodnih ali potresih, se bodo lahko brezplačno vozile po železnicah do postaje, ki je najbližja mestu nesreče. V teh slučajih bodo gasilci lahko uporabili oni vlak, s katerim bi najhitreje prišli na mesto nesreče, razen ekspresnega vlaka. Ob vrnitvi se bodo gasilske čete vozile v najnižjem razredu uporabljene vlaka proti plačilu 25% redne vozne cene. Kakor gasilce bo železnica brezplačno prevzela do mesta nesreče tudi gasilsko orodje, ki ga jemljejo gasilci s seboj. Ob vrnitvi se bo pa morala plačati vožnja samo v slučaju, če bi se moral za orodje vzeti poseben vagon, in sicer za vsak vagon in kilometer po 5 Din. Iste vozne olajšave kakor na železnicah predpisuje uredba za gasilce tudi na vseh ladjah.

ZAHVALA

Upravi »Domoljuba«, Ljubljana.

Podpisana naročnica »Domoljuba« se vljudno zahvaljujem za podporo 1000 Din, ki sem jih kot pogorelica prejela 19. maja. Bila mi je lepa pomoč v teh težkih časih. Tem pomolom vsem toplem pohvalam, da se naroče na ta list, ki jim nudi hitro pomoč, če jim, kakor meni, pogori stanovanjska hiša.

Hvaležno vdana

Marija Strahornik, Kavče št. 1 pri Veletju.

DOMAČE NOVICE

d Na čast 85 letnice prevs. nadškofa dr. A. B. Jegliča so oni večer po vsej slovenski zemlji zagoreli kresovi. Kolikor toliko ugodno vreme je povzročilo, da so bili ti kresovi vidni daleč na okoli ter je bil pogled nanje posebno veličasten. Samo z ljubljanskega Gradu je bilo vidnih okoli 20 kresov. Imeniten kres je bil pri fari sv. Cirila in Metoda, na vseh vidnejših hribih in gorah v ljubljanski okolici so žareli mogočni kresovi. Našim fantom na čast moramo priznati, da so se za te kresove zelo potrudili ter da so nanosili visoko v hribe mnogo dračja in drv, tako, da so kresovi po večini goreli zelo dolgo, od 8 pa nekako 10 zvečer. Daleč viden je bil posebno

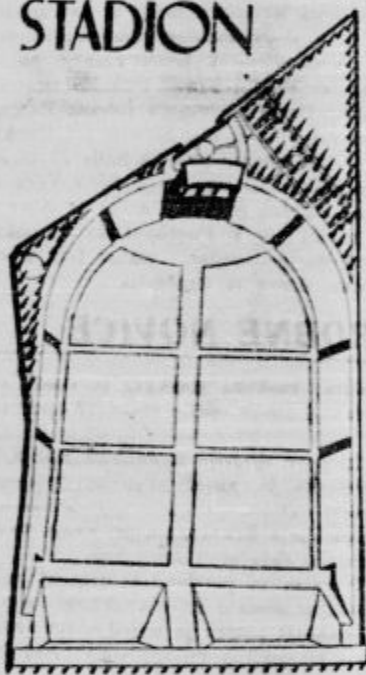
kres na Šmarni gori. Krasen, 20 m visok plamen je žarel s Krima. Enako, kakor tam so žareli kresovi po vsej širni domovini ter povsod oznanjali ljubezen, ki jo goji naše ljudstvo do svoločnega nadškofa dr. A. B. Jegliča.

d 70 let sta dopolnila G. Alojzij Šoba, župnik in duhovni svetnik v Zdolah pri Brežicah, in g. Robert Vaclavik, župnik v Gotovljah. Bog ju ohrani še mnogo let!

d 50 let sta že skupaj Peter in Amalija Pavalec v Studencih. Sta zvesta naročnika ka toliškega časopisja, zato Bog ju živi!

d Na ljubljanskem Stadionu je živahno življenje. Ogromna stalna tribuna, na kateri bo oltar in prostor za dostojanstvenike, je v glavnem dovršena s tem, da so vili betonske plošče, ki bo tribuno pokrivala. O velikosti tribune dobimo pravi vtis, če vemo, da so samo za zgornjo betonsko ploščo porabili dva

STADION

vagona cementa. Vrh tribune bodo krasili okusi betonski stebriči. Tribuna vzbuja še sedaj, ko je še vsa polna lesenih podpor, splošno občudovanje, vendar bo veličasten vtis popoln žele čez par tednov, ko bodo odstranili vse opaže. Tudi dela za brežinah v Stadionu bodo v glavnem končana, tako da jih bo mogoče že obsejati s travo. Prav tako bodo okusno preurejeni tudi dohodi na Stadion in prostor pred Stadionom. Ko bodo dovršena vsa predvidena dela, gotovo ne bo premogla cela naša država lepšega in dostojnejšega prostora za kongres, kakor je naš Stadion.

d Predavanje o evharističnem kongresu v ljubljanskem radiu bo na binkoštno nedeljo ob 11 dopoldne. Godba »Sloge« bo igrala skladbe, ki jih bodo igrala godbe na evharističnem kongresu. Na to opozarjamo predvsem naše godbe po deželi.

d Radi evharističnega kongresa v Ljubljani, končajo vse šole v dravski banovini po že 22. junija. Obenem je prosvetno ministstvo dovolilo uporabo vseh šolskih poslopj v Ljubljani, v Št. Vidu, Zgornji Šiški, Jezici, Mostah in na Viču za skupna prenočišča udeležencev.

d Prijateljski dogovor s Romunijo glede šolstva. V Vršču je bil med predstavniki jugoslovanske in romunske vlade podpisan

Telo potrebuje hrane, da lahko živi. Tvoje srce, Tvoj razum tudi mora živeti. Zato najne potrebuješ občne čitve, katoliške čitve.

sporazum glede izmenjave učiteljev. Prisoten je bil g. Miljutinovič, načelnik oddelka za manjšinske šole v prosvetnem ministertvu in dr. Jonescu iz Bukarešte. Dogovorjeno je bilo, da prispe na romunsko šolo v Jugoslaviji 17 učiteljev iz Romunije, na drugi strani odpošlje Jugoslavija 17 učiteljic in enega učitelja na jugoslovanske šole v Romuniji. Jugoslovanske učitelje bo izbral banatski škof dr. Jurij Letič, ker so šole v Romuniji verske. Romunija pošlje povsem mlade moči. Romunski učitelji bodo prejemali plačo od naše vlade, a poleg tega dodatek od romunske vlade. Vsaki dve leti službe jim Romuni štejejo za tri leta. Na naših šolah v Banatu je 87 oddelkov z romunskim učnim jezikom. Ta dogovor je v zvezi s splošno pogodbo, ki je bila sklenjena nedavno med Romunijo in Jugoslavijo glede pravic narodnih manjšin. — Take pravice bi morale jugoslovanske narodne manjšine uživati po vseh državah.

d Neko časopisje je svoj čas poročalo, da je v Blatu na otoku Mljetu prestopilo v pravoslavje 300 oseb. To ni resnica, kakaj nikdo ni imenovan vasi do danes prestopil v pravoslavje. Pač pa so bile tri osebe sprejete v starokatoliško vero, a so se že vse tri vrnile v okrilje prave svoje matere, katoliške Cerkve.

d Strašna novost! Se nikoli Svila po 11 dinarjev. Stermecki, Celje.

d 50letnico obetoja je praznovalo te dni Društvo komisijonarjev v Mariboru.

d Za ljubljansko mestno hranilnico, Ljubljanski župan dr. Ravnihar je posredoval pri Državni hipotekarni banki radi odobritve posojila 85 milijonov Din za mestno hranilnico v Ljubljani, da bi se ji na ta način omogočilo redno poslovanje. Verjetno je, da bo zaproseno posojilo potrjeno v teku tedna. Ljubljanski župan je ob tej priliki tudi posredoval pri prosvetnem ministru radi podržavljenja ljubljanskega liceja.

d Zakonski osnutek o elektrifikaciji države je izdelalo gradbeno ministertvo in ga predložil v kratkem narodni skupščini.

d Delavci stavkajo v tovarni »Triglav« v Kočevju in v tovarni verig v Lescah.

d 20 milijonov je dovoljenih za ureditev hrvatskih Plitviških jezer in zboljšanje potov ob teh jezerih.

d Belgrajska občina je popolnoma izenačila plače svojega uradništva z plačami državnega uradništva.

d Hrast v počastitev spomina pokojnega francoskega zunanjega ministra Barthouja so zasadili na Kalimogdanu pri Belgradu ob priliki bivanja oddelka francoske mornarice v jugoslovanski prestolici.

d Še 157 milijonov Din za javna dela je odobril ministrski svet. Upamo, da se bo od te vsote tudi Slovenije kaj prijelo.

d Takse na osebne avtomobile je znižala mestna občina v Varaždinu od 500 na 250, na tovarne od 300 na 150, dočim so avtotaksi sploh oproščeni takse.

d Novo posojilo 7 milijonov za zgradbo čina od Pokojninskega zavoda in sicer za do-

Priložnostni nakup!

Tovarna upognjenega pohištva **Remec-Co Duplica** pri Kamniku bo v dneh velesojma t. j. 1.—11. junija t. l. oddala v reklamne svrhe

izredno poceni

1.100 finih sobnih stolov

Oglejte si jih v prodajalni tovarne v **Ljubljani, Kersnikova ulica 7** (poleg Slamiča).

magdalenske šole v Mariboru je dobila ob-
bo 25 let po 9 odstotnem obrestovanju. Letos
izplača zavod 2 milijona, drugo leto 4, tretje
leto pa en milijon.

d Zanimiv voz. Znana mariborska tovar-
na vozov Miha Počivalnik je zgradila čisto
svojevrsten voz, ki je uporaben kot lovski,
dirkalni in sportni voz ter vzbuja upravičeno
občudovanje vseh poznavalcev. Razstavljen je
na ljubljanskem velesojmu. Izumitelj praktič-
nega voza g. Počivalnik je letos doživel po-
membne obletnice: 65 letnico starosti, 50 let-
nico poklica in 40 letnico obetanka svojega
podjetja.

d Kmečki magazin, Ljubljana, Krekov
trg 10 (nasproti Mestnega doma), Vas potre-
že z najboljšim blagom in najnižjimi cenami.
Ako hočete dobro kupiti in prihraniti denar,
potem obiščite to trgovino.

d Enake plače za občinske in državne
nameštence. Z odlokom bana drinske bano-
vine je bilo službeno razmerje občinskih na-
meštencev v drinski banovini izenačeno s
službenim razmerjem državnih nameštencev.
Plače občinskih in državnih nameštencev bo-
do posledje enake.

d Krošnjarenje s manufakture (z blagom
za obleke) je prepovedalo mariborsko mestno
poglarstvo.

d Slovenci nismo kar tako. G. Ivan Do-
bovšek z Ježice je sporočil, da je po večme-
sečnem proučevanju iznašel važen aparat, ki
bo posebno prav prišel kolezarjem. Znano je,
da more človek dosejati z lastno energijo do-
seči s kolesom največ hitrost 20—30 km na
uro, v sprintu morda 40 km. G. Dobovšek pa
je s svojim bratom izdelal kake 2,5 kg težak
aparat, ki se enostavno pritrudi na kolo in ki
poveča zmogljivost kolesa v taki meri, da more
človek z lastno energijo doseči 50 do 55 od-
stotkov večjo hitrost, kakor dosejda. Aparat
je zgrajen na priprostemu načelu, ki ga je bilo
treba naprej seveda odkriti. Iznajditelj je
aparat tudi že praktično preizkusil ter se je
izvrstno obnesel. Aparat bi bil zelo poceni, ka-
kih 300—400 Din in bi se dal pritruditi na vsako
kolo. Prihodnje dni bo dal iznajditelj svoj
aparat patentirati ter je zaradi tega z odloču-
jočimi činitelji že v zvezi.

d Vsa vojaška pojasnila v katerikoli za-
devi dobite proti malenkostnemu plačilu pri
Per Franceu, kapetan v p., Ljubljana, Maistrova
ulica 14. Priložiti znamko za odgovor za 3 Din.
d Kongres jugoslovanskih gledaliških
igralcev iz vse države se bo vršil v juniju v
Sarajevu. Pride več sto igralcev, kongres pa
bo trajal pet dni.

d Izredno veliko naročil za drva za Abe-
sinijo ima v zadnjem času Jugoslavija. Odpo-
slanih je bilo v Afriko že tri tisoč vagonov,
pričakujejo pa še novih večjih naročil.

d Učiteljišče v Mariboru ostane, poročajo
iz Belgrada. Odpade torej predvidena namera,
da bi morala biti učiteljišča samo na sedežih
banovin ter bomo imeli v naši banovini še za

naprej dvoje državnih učiteljišč, to je v Lju-
ljani in v Mariboru.

d Največje in najmodernejše šolsko poslo-
je v Sloveniji bo menda nova magdalenski
šola v Mariboru, ki jo prično v kratkem zidat
d Velike ponoverbe so odkrili v ravnatel-
stvu tramvaja in elektrarne v Belgradu.

d Važno za posetnike letošnjega Ljubljanskega
sponzorskega velesojma. Početniki velesojma im-
jo 50% popust na železnih. Za izrabo tega popus-
je izdala železniška uprava posebne železniške iz-
kaznice, ki jih izdajajo blagajne vseh železniških
postaj po 5 Din za komad. Vsak posetnik kupi n
odhodni postaji tako železniško izkaznico za 5 Df
in celo vozno karto do Ljubljane. Stevilko voz-
karne vpise postajna blagajna v železniško izkazni-
ko in isto žigosa. Uprava velesojma potrdi obiskoval-
v železniško izkaznico obisk velesojma. Na povr-
ku žigosa železniško izkaznico še blagajna Ljublja-
ske postaje, naktar velja vozna karta za brezplač-
povratek po isti ali krajši poti. Železniška izkazni-
brez potrdila o obisku velesojma za brezplačen p-
vratek ni veljavna. Popust velja za dopotovanje
Ljubljano od 27. maja do 11. junija zaključno, za p-
vratek pa od 1. do 16. junija zaključno.

IZ DOMAČE POLITIKE

d Minister dr. Marušič o delu poslanecov.
Na sestanku senatorjev in poslancev Jevtiče-
ve liste, ki je bil v Ljubljani v petek popoldne
je minister za socialno politiko dr. Marušič po-
ročal o političnem položaju in o programu vla-
de ter narodni skupščini. Poudaril je, da j-
treba ustvariti ostrače splošnega pomirjenja
Glavni volivni odbor za dravsko banovino j-
bil nasproti vsem kandidatom povsem nevtra-
len. Slovenska delegacija mora pokazati enot-
nost, ki je toliko bolj potrebna, ker razpolo-
nje med narodom pri splošno vladajočem kri-
ticizmu ni povoljno za poslanca, ki hoče de-
lati. Veljati morata dve načeli: državno in na-
rodno edinstvo in politika malega Slovaka.
Potrebov v narodni skupščini ne bo, ker im-
vlada 803 poslancev, opozicija pa le 67. Ni s-
znano, ali pride opozicija sploh v parlament
ali ostane doma. Znano je le, da se bo nada-
ljevala politika 6. januarja. Narodna skupščina
bo morala rešiti vprašanje kmečke zaščite,
vprašanje zadrugištva in denarne krize. Naj-
prej pride na dnevni red načrt o dekoncentra-
ciji. Ta zakon ne sme zapreti Slovincem pot
druge banovine. Gre za izgraditev Slovenij-
kot dežele turizma in za problem naše indus-
trializacije, kateri se čisto postavljajo ovire
če, da smo preblizu meje. Izdelana je uredbr
o silosih, v katere bo investiranih okoli 20
milijonov dinarjev. Prometni minister priprav-
lja uredbo o prenoči, ki naj omogoči v bodo-
če izločitev kvalitetno neustreznih vrst pr-
nabavi za železnice. Dovošen je tudi načrt
ustanovitvi radio-družbe s pomočjo tujega ka-
pitala. Minister je zaključil s poudarkom, da
bo slovenska delegacija svojim nalogam ko-
le, če bo enotna.

d JNS bi se rada pomladila. »Jutroc, gla-
silo Jugoslov. nacionalne stranke, je zadnji
čase večkrat pisalo, da je sedaj po volitvah

Moštova esenca

»MOSTIN«. Z našo umetno esenco si lahko vsakdo
z malimi stroški pripravi izborno, obatojno in zdravo
domačo pijačo. — Cena 1 steklenice za 150 litrov
20 Din po pošti 40 Din, 2 steklenici po pošti
60 Din. — Dobi se samo v

DROGERIJI KANC, LJUBLJANA

Zidovska ulica in v »Nebotičnik«. 5

KAJ JE NOVEGA

Pravoslavni Slovenci

Belgrajski časopis »Politikac« je 27. maja napovedala prvi kongres pravoslavni Slovencev za 30. maj v Celju: V smislu tega poročila naj bi se na kongresu osnovala zveza bratstev pravoslavni Slovencev (Savez bratstava pravoslavni Slovencev). Ta bratstva imajo svoje sedeže v Celju, Mariboru, Ljubljani in Kranju in nosijo ime sv. Cirila in Metoda ter slavijo isto slavo. »Politikac« poroča, da je v Sloveniji 6000 pravoslavni Slovencev. Porazdeljeni so med 6 duhovnij. Poleg tega obstoji pravoslavna duhovnija Slovencev iz Gorice, in sicer v Bistrenici ob Vardarju. Pravoslavne cerkve so v Ljubljani, Celju in Bistrenici. Zdaj dovršujejo cerkve v Mariboru. Poleg tega obstojijo kapele v Rogiški Slatini, v Vrščicu pod Triglavom in povsod po narodnih domovih, kjer žive pravoslavni Slovenci. Povsod so mladinski in moški pevski zbori. Čeprav obstoji dovoljenje patrijarhije, da se služba božja pravoslavni Slovencev lahko opravlja v slovenskem jeziku, hočejo imeti pravoslavni Slovenci službo božjo v cerkveno-

slovenskem (staroslovenskem) jeziku. Vsi slavijo svojo slavo po zgledu pravoslavni Srbov. Večina slavi sv. Savo, sv. Cirila in Metoda ter Vidov dan. V »Stofaneumu« v Sremskih Karlovcih se pripravljajo na duhovniški poklic 6 mladeničev iz Slovenije. Poleg tega je neki Slovenec, in sicer Gorazd Dekleva iz Istre prejel jeromonaški čin in zdaj dokončuje nauke na pravoslavni bogoslovni fakulteti v Belgradu. G. Dekleva je že prevedel na slovenski jezik katekizem in v tisku je prvi molitvenik za pravoslavne Slovence.

Bratstvo sv. Cirila in Metoda v Celju je pred kongresom poslalo v imenu vseh bratstev vsem pravoslavni Srbov proglas, naj v čim večjem številu pridejo na to prvo javno manifestacijo slovenskega pravoslavja. Na to svečanost prispe — tako je pisala »Politikac« 27. maja — tudi zagrebški metropolit G. Dositej, pod katerega jurisdikcijo spadajo vsa bratstva v Sloveniji. Za kongres je bila dovoljena polovična vožnja na železnicah.

Vozne olajšave za gasilce

Prometni minister Vujič je predpisal uredbo o ugodnosti na državnih železnicah in ladjah za gasilske organizacije v državi. Po tej uredbi bo dobilo starešinstvo gasilskih zvez triletno vozovnico z veljavo za vse proge in razrede, ki si jih bo samo izbral proti plačilu tretjine cene. Člani uprave gasilske zveze, ki stanujejo izven Belgrada, bodo istak po tej uredbi uživali pri potovanjih na seje uprave 50% popust na železnicah pri vseh vlakih. Člani osrednjega in nadzornega odbora gasilske zveze bodo v slučaju potovanja na seje osrednjega odbora zajednice, kakor tudi predstavniki gasilskih žup in čet, če bodo potovali na skupščino gasilske zajednice, istakotko uživali 50% popust na železnicah. Enake ugodnosti pri potovanjih bodo imeli tudi člani župskih uprav, če bodo potovali na seje župske uprave in skupščinske župe. Člani in naraščaj vseh gasilskih organizacij bodo za primer, če bodo potovali na župne izlete, kongrese, gasilske tečaje ter na proslave gasilskih organizacij, tudi deležni 50% popusta. Ob priliki državnih kakor tudi vse-

slovenskih in mednarodnih gasilskih zletov in kongresov v državi ali pa v inozemstvu bodo uživali vsi člani in naraščajniki gasilskih organizacij kraljevine Jugoslavje tako za potovanja v skupinah 75% popust. Gasilske čete, če bodo potovale radi gašenja požarov ali radi pomoči ob kakih večjih nesrečah, povodnjih ali potresih, se bodo lahko brezplačno vozile po železnici do postaje, ki je najbližja mestu nesreče. V teh slučajih bodo gasilci lahko uporabili oni vlak, s katerim bi najhitreje prišli na mesto nesreče, razen ekspresnega vlaka. Ob vrnitvi se bodo gasilske čete vozile v najnižjem razredu uporabljenega vlaka proti plačilu 25% redne vozne cene. Kakor gasilce bo železnica brezplačno prevažala do mesta nesreče tudi gasilsko orodje, ki ga jemljejo gasilci s seboj. Ob vrnitvi se bo pa morala plačati voznina samo v slučaju, če bi se moral za orodje vzeti poseben vagon, in sicer za vsak vagon in kilometer po 5 Din. Iste vozne olajšave kakor na železnicah predpisuje uredba za gasilce tudi na vseh ladjah.

ZAHVALA

Upravi »Domoljuba«, Ljubljana.

Podpisana naročnica »Domoljuba« se vljudno zahvaljujem za podporo 1000 Din, ki sem jih kot pogorelka prejela 19. maja. Bila mi je lepa pomoč v teh težkih časih. Tem potom vsem tople priporočam, da se naroče na ta list, ki jim nudi hitro pomoč, če jim, kakor meni, pogori stanovanjska hiša.

Hvaležno vdana

Marija Strahornik, Kavče št. 1 pri Velenju.

Telo potrebuje hrane, da lahko živi. Tvoje srce, Tvoj razum tudi mora živeti. Zato ujnjo potrebuješ čobro čtivo, katoliško čtivo.

DOMAČE NOVICE

d Na šest 85 letnice prevz. nadškofa dr. A. B. Jegliča so oni večer po vsej slovenski zemlji zagoreli kresovi. Kolikor toliko ugodno vreme je povzročilo, da so bili ti kresovi vidni daleč na okoli ter je bil pogled nanje posebno veličasten. Samo z ljubljanskega Grada je bilo vidnih okoli 20 kresov. Imeniten kres je bil pri fari sv. Cirila in Metoda, na vseh vidnejših hribih in gorah v ljubljanski okolici so žareli mogočni kresovi. Našim fantom na čast moramo priznati, da so se za te kresove zelo potrudili ter da so nosili visoko v hribe mnogo dražja in drv, tako, da so kresovi po večini goreli zelo dolgo, od 8 pa nekako 10 zvečer. Daleč viden je bil posebno

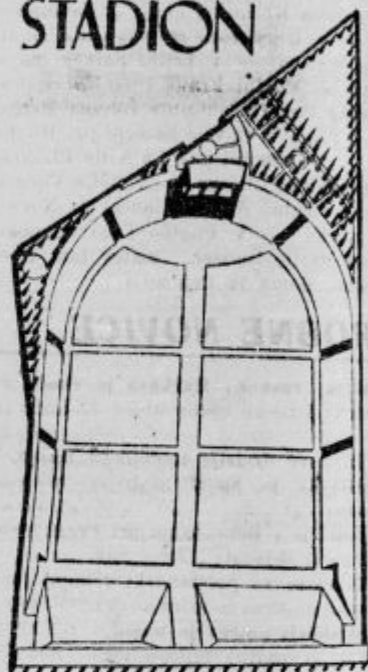
kres na Šmarni gori. Krasen, 20 m visok plamen je žarel s Krima. Enako, kakor tam so žareli kresovi po vsej širni domovini ter povsod oznanjali ljubezen, ki jo goji naše ljudstvo do sivolasega nadškofa dr. A. B. Jegliča.

d 50 let sta dopolnila g. Alojzij Šoba, župnik in duhovni svetnik v Zdolah pri Brezicah, in g. Robert Vaclavik, župnik v Gotovljah. Bog ju ohrani še mnogo let!

d 50 let sta že skupaj Peter in Amalija Pavalec v Studencih. Sta zvesta naročnika katoliškega časopisja, zato Bog ju živi!

d Na ljubljanskem Stadionu je živahno življenje. Ogromna stalna tribuna, na kateri bo oltar in prostor za dostojanstvenike, je v glavnem dovršena s tem, da so vili betonske plošče, ki bo tribuno pokrivala. O velikosti tribune dobimo pravi vtis, če vemo, da so samo za zgornjo betonsko ploščo porabili dva

STADION

vagona cementa. Vrh tribune bodo krasili okusni betonski stebriči. Tribuna vzbuja še sedaj, ko je še vsa polna lesenih podpor, splošno občudovanje, vendar bo veličasten vtis popoln šele čez par tednov, ko bodo odstranili vse opaže. Tudi dela na brežinah v Stadionu bodo v glavnem končana, tako da jih bo mogoče še obsejati s travo. Prav tako bodo okusno preurejeni tudi dohodi na Stadion in prostor pred Stadionom. Ko bodo dovršena vsa predvidena dela, gotovo ne bo premogla cela naša država lepšega in dostojnejšega prostora za kongres, kakor je naš Stadion.

d Predavanje o evharističnem kongresu v ljubljanskem radiu bo na binkoštno nedeljo ob 11 dopoldne. Godba »Sloga« bo igrala skladbe, ki jih bodo igrali godbe na evharističnem kongresu. Na to opozarjamo predvsem naše godbe po deželi.

d Radi evharističnega kongresa v Ljubljani, končajo vse šole v dravski banovini po že 22. junija. Obenem je prosvetno ministrstvo dovolilo uporabo vseh šolskih poslopj v Ljubljani, v St. Vidu, Zgornji Šiški, Jezici, Mostah in na Viču za skupna prenočišča udeležencev.

d Prijateljski dogovor s Romunijo glede žetstva. V Vrščicu je bil med predstavniki jugoslovanske in romunske vlade podpisan

porazum glede izmenjave učiteljev. Prisoten je bil g. Miljutinovič, načelnik oddelka za manjšinske šole v prosvetnem ministertvu in dr. Jonescu iz Bukarešte. Dogovorjeno je bilo, da prispe na romunsko šolo v Jugoslaviji 17 učiteljev iz Romunije, na drugi strani odpošlje Jugoslavija 17 učitelje in enega učitelja na jugoslovanske šole v Romuniji. Jugoslovanske učitelje bo izbral banatski škof dr. Jurij Letič, ker so šole v Romuniji verske. Romunija pošlje povsem mlade moči. Romunski učitelji bodo prejeli plačo od naše vlade, a poleg tega dodatek od romunske vlade. Vsaki dve leti službe jim Romuni štejejo za tri leta. Na naših šolah v Banatu je 67 oddelkov za romunskim učnim jezikom. Ta dogovor je v zvezi s splošno pogodbo, ki je bila sklenjena nedavno med Romunijo in Jugoslavijo glede pravic narodnih manjšin. — Take pravice bi morale jugoslovanske narodne manjšine uživati po vseh državah.

d Neko časopisje je svoj čas poročalo, da je v Blatu na otoku Mljetu prestopilo v pravoslavje 300 oseb. To ni resnica, zakaj nikdo ni v imenovani vasi do danes prestopil v pravoslavje. Pač pa so bile tri osebe sprejete v starokatoliško vero, a so se že vse tri vrnile v okrilje prave svoje matere, katoliške Cerkve.

d Strašna novost! Še nikoli! Svila po 11 dinarjev. Stermečki, Celje.

d 50letnic obstoje je praznovalo te dni Društvo komisijonarjev v Mariboru.

d Za ljubljansko mestno hranilnico. Ljubljanski župan dr. Ravnihar je posredoval pri Državni hipotekarni banki radi odobritve posojila 35 milijonov Din za mestno hranilnico v Ljubljani, da bi se ji na ta način omogočilo redno poslovanje. Verjetno je, da bo zaproseno posojilo potrjeno v teku tedna. Ljubljanski župan je ob tej priliki tudi posredoval pri prosvetnem ministru radi podržavljenja ljubljanskega liceja.

d Zakonski osnutek o elektrifikaciji države je izdelalo gradbeno ministertvo in ga predložil v kratkem narodni skupščini.

d Delave stavkaje v tovarni »Triglav« v Kočevju in v tovarni verig v Lescah.

d 20 milijonov je dovoljenih za ureditev hrvatskih Plitviških jezer in zboljšanje potov ob teh jezerih.

d Belgrajska občina je popolnoma izenačila plače svojega uradništva s plačami državnega uradništva.

d Hraat v počastitev spomina pokojnega francoskega zunanega ministra Barthouja so zasadili na Kalimegdanu pri Belgradu ob priliki bivanja oddelka francoske mornarice v jugoslovanski prestolici.

d Še 157 milijonov Din za javna dela je odobril ministrski svet. Upamo, da se bo od te vsote tudi Slovenije kaj prišlo.

d Takse na osebne avtomobile je znižala mestna občina v Varaždinu od 500 na 250, na tovarne od 300 na 150, dočim so avtotaksi sploh oproščeni takse.

d Novo posejilo 7 milijonov za zgradbo čina od Pokojninskega zavoda in sicer za do-

Priložnostni nakup!

Tovarna upognjenega pohištva **Remec-Co**
Duplica pri Kamniku bo v dneh velesajma t. j. 1.—11. junija t. l. oddala v reklamne svrhe

izredno poceni

1.100 finih sobnih stolov

Oglejte si jih v prodajalni tovarne v **Ljubljani**,
Kersnikova ulica 7 (poleg Slamiča).

magdalenske šole v Mariboru je dobila ob-
bo 25 let po 9 odstotnem obrestovanju. Letos
izplača zavod 2 milijona, drugo leto 4, tretje
leto pa en milijon.

d Zanimiv voz. Znana mariborska tovar-
na vozov Miha Počivalnik je zgradila čisto
svojevrsen voz, ki je uporaben kot lovski,
dirkalni in sportni voz ter vzbuja upravičeno
občudovanje vseh poznavalcev. Razstavljen je
na ljubljanskem velesajmu. Izumitelj praktič-
nega voza g. Počivalnik je letos doživel po-
membne obletnice: 65 letnico starosti, 50 let-
nico poklica in 40 letnico obstanka svojega
podjetja.

d Kmetički magazin, Ljubljana. Krekov
trg 10 (nasproti Mestnega doma), Vas postre-
že z najboljšim blagom in najnižjimi cenami.
Ako hočete dobro kupiti in prihraniti denar,
potem obiščite to trgovino.

d Enake plače za občinske in državne
nameščence. Z odlokom bana drinske bano-
vine je bilo službeno razmerje občinskih na-
meščencev v drinski banovini izenačeno s
službenim razmerjem državnih nameščencev.
Plače občinskih in državnih nameščencev bo-
do poslej enake.

d Krošnjarenje z manufakturo (z blagom
za obleke) je prepovedalo mariborsko mestno
poglarstvo.

d Slovenci nismo kar tako. G. Ivan Do-
bovšek z Jelčice je sporočil, da je po večme-
sečnem proučevanju iznašel važen aparat, ki
bo posebno prav prišel kolesarjem. Znano je,
da more človek dosedaj z lasno energijo do-
seči s kolesom največ hitrost 20—30 km na
uro, v sprintu morda 40 km. G. Dobovšek pa
je s svojim bratom izdelal kake 2,5 kg težak
aparat, ki se enostavno pritrdi na kolo in ki
poveča zmogljivost kolesa v taki meri, da more
človek z lasno energijo doseči 50 do 55 od-
stotkov večjo hitrost, kakor dosedaj. Aparat
je zgrajen na priprostem načelu, ki ga je bilo
trudno najprej seveda odkriti. Iznajditelj je
aparat tudi že praktično preizkusil ter se je
izvrstno obnesel. Aparat bi bil zelo poceni, ka-
kih 300—400 Din in bi se dal pritrditi na vsako
kolo. Prihodnje dni bo dal iznajditelj svoj
aparat patentirati ter je zaradi tega z odloč-
ujočimi činitelji že v zvezi.

d Vas vojaška pojasnila v katerikoli za-
devi dobite proti malenkostnemu plačilu pri
Per Francu, kapetan v p., Ljubljana, Maistrova
ulica 14. Priložil znamko za odgovor za 3 Din.

d Kongres jugoslovanskih gledaliških
igralcev iz vse države se bo vršil v juniju v
Sarajevu. Pride več sto igralcev, kongres pa
bo trajal pet dni.

d Izredno veliko naročil za drva za Abe-
sinijo ima v zadnjem času Jugoslavija. Odpo-
slanih je bilo v Afriko že tri tisoč vagonov,
pričakujejo pa še novih večjih naročil.

d Učiteljišče v Mariboru ostane, poročajo
iz Belgrada. Odpade torej predvidena namera,
da bi morala biti učiteljišča samo na sedežih
banovina ter bomo imeli v naši banovini še za

naprej dvoje državnih učiteljišč, to je v Ljul-
ljani in v Mariboru.

d Največje in najmoderneje kolsko poslo-
je v Sloveniji bo menda nova magdalenska
šola v Mariboru, ki jo prično v kratkem zidat

d Velike poverbe so odkrili v ravnatel-
stvu tramvaja in elektrarne v Belgradu.

d Važno za posetnike letošnjega ljubljanskega
spomladanskega velesajma. Početniki velesajma im-
ajo 50% popust na železnih. Za izrabo tega popus-
je izdala železniška uprava posebne železniške iz-
kaznice, ki jih izdajajo blagajne vseh železniških
postaj po 5 Din za komad. Vsak posetnik kupi n
odhodni postaji tako železniško izkaznico za 5 Din
in celo vozno karto do Ljubljane. Stevilko voze
karte vpiše postajna blagajna v železniško izkazni-
in isto žigosa. Uprava velesajma potrdi obiskovak
v železniško izkaznico obisk velesajma. Na povr-
ku žigosa železniško izkaznico še blagajna ljublj-
anske postaje, nakar velja vozna karta za brezplač-
povratek po isti ali krajši poti. Železniška izkazni-
brez potrdila o obisku velesajma za brezplačen p
vratek ni veljavna. Popust velja za dopotovanje
Ljubljano od 27. maja do 11. junija zaključno, za p
vratek pa od 1. do 16. junija zaključno.

IZ DOMAČE POLITIKE

d Minister dr. Marušič o delu poslanecov.
Na sestanku senatorjev in poslancev Jevtič-
ve liste, ki je bil v Ljubljani v petek popoldne
je minister za socialno politiko dr. Marušič po-
ročal o političnem položaju in o programu vlade
ter narodne skupščine. Poudaril je, da j-
treba ustvariti ozračje splošnega poudrjenja
Glavni volivni odbor za dravsko banovino j-
bil nasproti vsem kandidatom povsem neutr-
alen. Slovenska delegacija mora pokazati od-
nost, ki je toliko bolj potrebna, ker razpolože
nje med narodom pri splošno vladajočem kri-
ticizmu ni dovoljno za poslanca, ki hoče de-
lati. Veljati morata dve načeli: državno in ne
rodno edinstvo in politika malega človeka.
Potresov v narodni skupščini ne bo, ker im-
vlada 303 poslancev, opozicija pa le 67. Ni š-
znano, ali pride opozicija sploh v parlament
ali ostane doma. Znano je le, da se bo nade-
ljevala politika 6. januarja. Narodna skupščina
bo morala rešiti vprašanje kmečke zaščite
vprašanje zadružništva in denarne krize. Naj-
prej pride na dnevni red načrt o dekoncentra-
ciji. Ta zakon ne sme zapreti Slovincem pot
druge banovine. Gre za izgraditev Slovenji
kot dežele turizma in za problem naše indu-
strializacije, kateri se čisto postavljajo ovire
češ, da smo preblizu meje. Izdelana je uredba
o silosih, v katere bo investiranih okoli 20
milijonov dinarjev. Prometni minister priprav-
ija uredbu o premogu, ki naj omogoči v bodo-
če izločitev kvalitetno neustreznih vrst pr-
nabavi za železnice. Dovršil je tudi načrt
ustanovitvi radio-družbe s pomočjo tujega ka-
pitala. Minister je zaključil s poudarkom, da
bo slovenska delegacija svojim nalogam ko-
le, če bo enotna.

d JNS bi se rada pemiadila. »Jutroc, gla-
silo Jugoslov. nacionalne stranke, je zadnji
čase večkrat pisalo, da je sedaj po volitvah

Moštova esenca

»MOSTINE«. Z našo umetno esenco si lahko vsakdo
z malimi stroški pripravi izborno, obzorno in zdravo
domačo pijačo. — Cena 1 steklenici za 150 litrov
20 Din po pošti 40 Din, 2 steklenici po pošti
60 Din. — Dobi se samo v

DROGERIJI KANC, LJUBLJANA

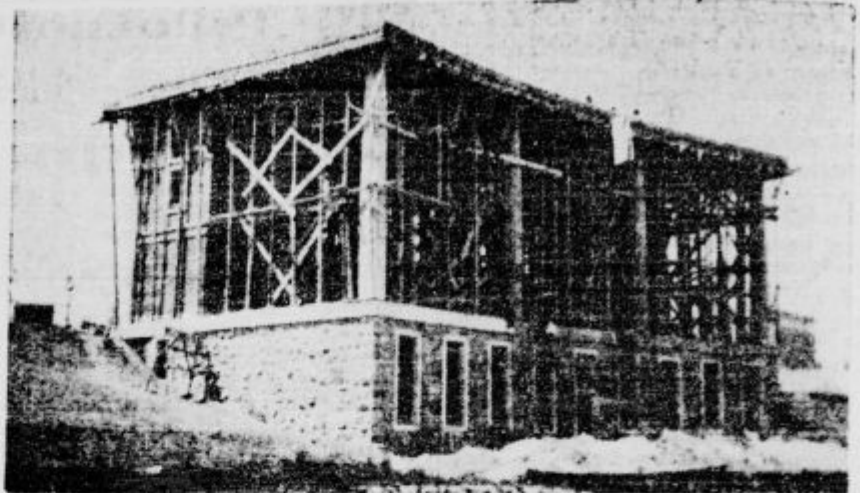
Zidovska ulica in v »Nebotičniku«.

rišel čas, ko je treba preurediti in pomladiti nogočno JNS. Pravi med drugim, da bo ne-
 lvomno veliko število na listi g. Jevtiča izvo-
 jenih poslancev vstopilo v vrste JNS in v
 skviru svoje bivše stranke nadaljevalo delo za
 narod. »Glas naroda« pa, ki je v veliko bolj-
 ših odnosajih z možni na vladi kot »Jutro«,
 pa pravi, da nima nobenega smisla pečati se
 danes s potopljeno barko JNS, stranke žalost-
 nega spomina, ki ima glavni delež na poostri-
 vi gospodarske krize in na polomu finančne
 politike. Tudi »Kmetijski list«, glasilo skupi-
 ne g. Pučja, se ne navdušuje za pomlajenje
 JNS.

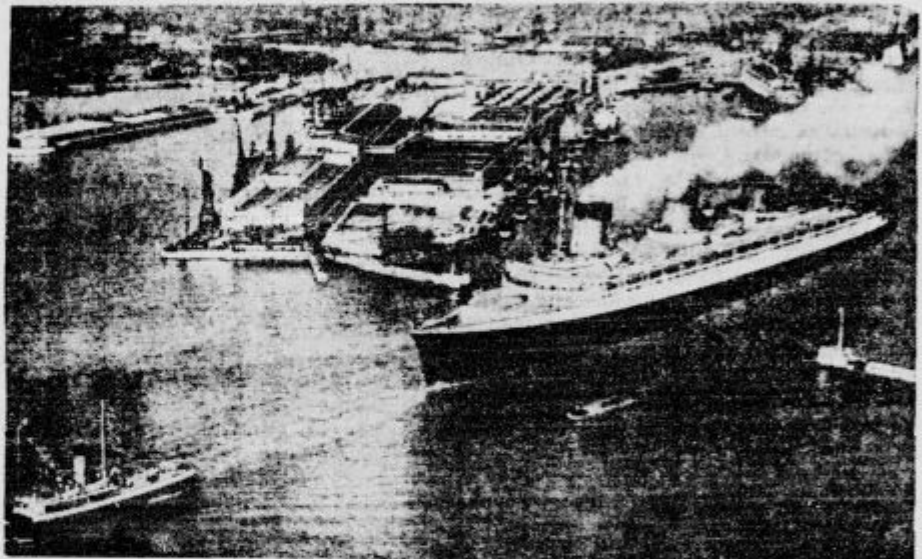
d Dva kluba poslancev. Pred pričetkom
 parlamentarnega zasedanja so se šli v Bel-
 gradu poslanci, ki so bili izvoljeni na listi g.
 Jevtiča. Ustanovili so svoj klub in z velikim
 navdušenjem izvolili g. Jevtiča za predsedni-
 ka. Istočasno so se v Zagrebu sestali vsi po-
 slanci, ki so bili izvoljeni na listi g. Mačka.

d Prej bi kaj zaleglo. »Jutro« govori o
 delu, ki čaka novo skupščino. Velikega napa-
 ra bo treba pri pregledu državnih dohod-
 kov. Tu je tesnogradnost v politiki bivšega
 finančnega ministra lok prenapela do nezno-
 snosti in zgrešila pot enakopravnosti ter go-
 spodarske smotrenosti. Finančni minister dr.
 Stojadinovič je že dokazal, da ima mnogo ra-
 zumevanja za moderneje gledanje na vpra-
 šanje naše davčne zakonodaje. Škoda, da ni
 »Jutro« tako kritiziralo politiko g. Djordje-
 viča, ko je bila na vladi še njegova stranka in
 ko bi morda odločna kritika marsikatero za-
 blodo preprečila.

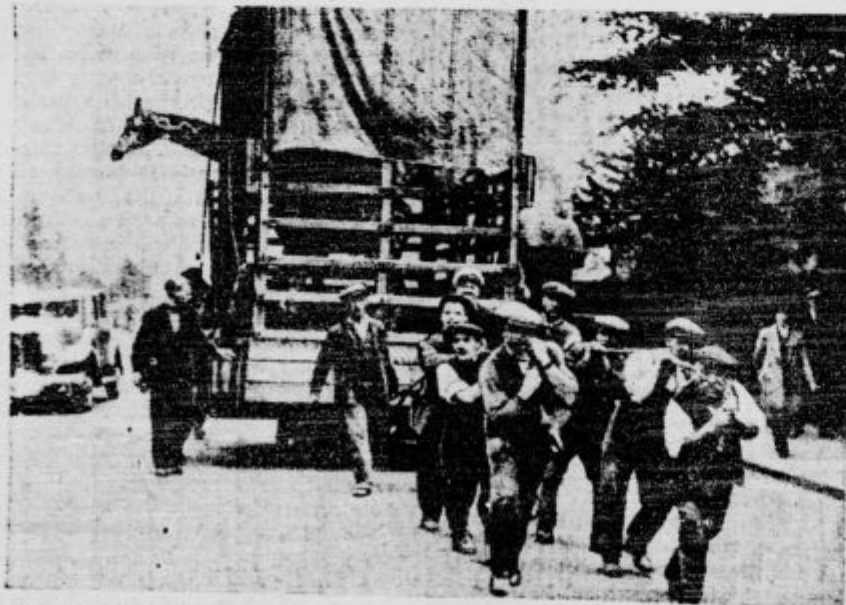
d Naša usnjarska in obućarska industrija in obrt
 je tako razvita in izpopolnjena, da nam zagotovo ni
 treba več uvažati izdelkov inozemskega izvora. Pa
 vendar se še dogaja, da sirove kože, ki jih izvažamo
 v inozemstvo, kupujemo kot fino usnje ali pa v ob-
 ūki obuje drago zopet nazaj. S tem dajemo zasluž-
 ka tujim ljudem, naš človek pa trpi bedo, saj je to-
 lika naših čevljarskih mojstrov in poročnikov neza-
 vsotenih. Zato rabimo domače usnje in kupujemo do-
 mačo obuje, da tako damo zaslužka lastnemu člo-
 veku in ga resimo bede! Pridite si ogledat razstavo
 snja in obuje na letošnji pomladanski ljubljanski
 elesejmi do 11. junija! Prepričali se boste o kaka-
 osti domačega blaga in gotovo ne boste več čutili
 potrebe po nakupovanju usnja in obuje inozemske
 izdelave. Razstavljeni so tudi vsakovrstni galanterij-
 ki izdelki iz usnja, tovarniške in ročne izdelave.

Pogled na skoro dovršeno tribuno na ljubljanskem Stadionu.

Normandie, največja in najhitrejša ladja sveta je pripila iz Evrope v Ameriko v 4 dneh in 3 urah.

Zi so iz Vzhodne Afrike so prispeljali v London ter jo sedaj na vozu vozijo v londonski zival-
 ski vrt.

NESREČE

d Ogromen požar je nastal v pristanišču
 na Sušaku. Zabeli so goreti lešena skladišča.
 Ogenj je napravil ogromno škodo. Le z naj-
 večjim naporom se je posrečilo gasilec, da
 se ni ogenj razširil na druga lesna skladišča
 na Delti.

d Stanovanjsko poslopje je zgorelo po-
 sestnici Rozaliji Horvat v Placarjih pri Sve-
 tem Urbanu pri Ptuj.

d V Tušemem delu pri Črnomlju je uničil
 požar hišo Antona Maleniča.

d V Savinji je utonil 23 letni kovaški po-
 močnik Jožef Štus iz Podpeči, obč. St. Vid
 pri Planini.

d Stražniki so začeli streljati. V ponedel-
 jek, dne 27. maja 1935 je hotela večja družba
 vtihotapiti v Italijo več konj. V snežniških
 gozdovih, v tako zvanem »Kaličus« pa so nale-
 teli na obmejne stražnike. Ker se tihotape-
 niso hoteli ustaviti, so stražniki začeli stre-
 ljati in pri tem ustrelili Speha Janeza, pos-
 sina iz Šmarate.

d Gad ga je pičil. Nevarnost strupenih kač
 se pri nas pogosto pretirava in ljudstvo zato
 ubljuje vse vrste kač, ki so količikaj podobne

strupenim, to je koristne gože in belouške tor druge kače, medtem ko so piki strupenih kač zelo redki. Doslej se je letos pripetil v bližini Ljubljane samo en primer kačjega pika. Te dni so iz vasi Hriba pri Dolu pripeljali 17letnega hišarjeva sina Stanka Grčarja, ki ga je na polju pičil gad v desno nogo. Stanje mladeniča je precej nevarno, ker je preteklo mnogo časa od pika do prve zdravniške pomoči.

d V sredo struge se je spustil. V Gradovljah ob Savi, uro od Zaloga, je neznan moški odvezal čoln ter se spustil v sredo struge. Voda je čoln z možakarjem naglo odnesla navzdol, k sreči pa je opazil čoln posestnik Lohoda, ki je s svojimi sinovi potegnil s kavlji čoln k bregu. Izkazalo se je, da je mož v čolnu gluhošem. Lohodovi so moža izročili orožnikom v Vevčah, ti pa so ga izročili policiji, naj ugotovi, kdo je. Je to približno 20 let star mladenič srednje postave. Ljubljanska policija sedaj ugiblje, kdo je ta mladenič.

VINA prvovrstna po najugodnejših cenah kupite pri Centralni vinarni v Ljubljani

d Hrtvega se našli v gozdu med Trbovljami in Marijo Reko 42letnega rudarja Dolška Franca iz Zabeje vasi.

d Zgodba o treh čolnarjih. Strašen prizor se je odigral tisto popoldne, na Dravi pod mariborskim mestom. Nekje v Rušah je deroča reka odtrgala slabo privezan splav ter ga prinesla s seboj proti Mariboru. Pod glavnim mostom je splav treščil ob steber ter se je del razbil, ostali večji del pa je zaneslo naprej po reki. Od razbitega kosa je obviselo nekaj tramov na stebru. Pobreški ribiči, ki so bili v čolnih, so opazili plavajoče tramovje ter ga lovili v vodi in vlačili na breg. Prišli so nato tudi po ostanke splava, ki jih je vodni pritisk tiščal ob stebru. Pri tem pa so tako nespretno s svojim čolnom manevrirali, da ga je vodna sila treščila k sohi ter ga v hipu zdrobila. Dva čolnarja je deroči tok odnesel s seboj, krepko sta rezala valove in res prišla srečno precej nižje mostu na suho. Tretji se je oklenil razbitih ostankov čolna, ki jih je voda pritiskala k sohi ter presunljivo klical na pomoč. V hipu je bil most kar črn od ljudi, ki pa nesrečnežu niso mogli pomagati. Prišli so tudi reševalci z dolgimi vrvmi ter jih spustili do ponesrečenca, da bi ga potegnili na njih v višino. Medtem pa je prispel tudi že čoln s petimi vrlimi reševalci iz Pristana, ki je rešil brodolomca iz njegovega mučnega in nevarnega položaja.

NOVI GROBOVI

d Ko pretil bo zadnji boj, o Marija, na strani stoj! V Selcah so pokopali župnika in duhovnega svetnika g. Janeza Rihtaršiča. — V celjski bolnišnici je umrl kapucin g. Stanislav Rebec. — V St. Vidu pri Brdu je zapustil ta svet 91 letni Martin Pražnikar. — V Celju je zapustil solzno dolino Stern Jožef, skladiščnik drž. žel. v p. — Pri D. M. v Polju je zapel mrtvaški zvon Alojziju Anžurju, žel. uslužbenec iz Zgornjega Kašlja. — Na Kremenu v župniji Videm ob Savi je izdihnil 65 letni J. Kolar. — Na Trati pri Gorenji vasi je zaspal v Gospodu župnik in duhovni svetnik g. Josip Brajec. — V Zaborštu pri Dolu je umrl posestnik Jožef Slovnik. — Soštanju je odšel v večnost čevljarški mojster Franc Schwarz. — V Mošnjah je zapustil solzno dolino posestnik Janez Rozman. — V Zagrebu je umrl 75 letni

Ivan Morela. — V Ljubljani so umrli: frančiškan o. Pij Zankar, Pavla Jamnik, roj. Jankovič, Amalija Maver, trgovce Potokar Adolf, Janez Pavšič iz Lokovca pri Gorici in vdova po viš. sodnem oficijalu Rasteiger Justina. —

RAZNO

d Konvikt za srednješolke pri uršulinkah v Ljubljani. Uršulinke v Ljubljani imajo konvikta za srednješolke. Sprejemajo se gojenke, ki posečajo uršulinsko realno gimnazijo in meščansko šolo. Učenke, ki hočejo vstopiti v I. gimnazijski razred, morajo do 22. junija ravnateljstvu dostaviti a 5 Din kolkovano prošnjo za sprejemni izpit, kateri naj priloži šolski izkaz in krstni list. Po določbi srednješolskega zakona se smejo sprejeti v I. gimnazijski razred le učenke od 10. do 13. leta. Vpisovanje bo 21. in 22. junija. Sprejemni izpit bo 24. in če treba tudi 25. junija, ako šolske oblasti ne bodo odredile drugače. V konviktu sprejemajo tudi deklice, ki posečajo državne gimnazije in druge srednješolske zavode. Oskrbnina znaša 500 Din mesečno.

d Može in mladeniči ljubljanski poromajo v nedeljo dne 16. junija s križansko moško kongregacijo v Velesovo nad Kranjem, kjer bo služba božja ob 10: govor, sv. maša s skupnim obhajilom. Odhod s turistom ob 5 ali z navadnim vlakom ob 7.18. Pri dohodu drugega vlaka bo v Kranju na razpolago voz za tiste, ki naroče sedež za tja in nazaj in plačajo vsaj do 11. junija Din 10.— za to vožnjo. Za kosilo treba naprej plačati Din 10.—. Pred-

plačila sprejema vratar v Križankah in tudi uprava »Slovenca« v Jugosl. tiskarni. — Može in mladeniči, pokažite Velesovec, da tudi Ljubljanci poznamo versko zavednost!

d Raspisani sta vojaški šoli za mladeniče od 12 do 15 let v Vojno-obrtni Vojno-tehniški zavod v Kragujevcu in Kruševcu, Pojasnila so dobijo pri Per Francu, kapetanu v p. v Ljubljani, Maistrova ulica 14. Priložiti znaniko za 3 Din za odgovor!

d Zrelo ne, pokaže vedno prav! To se najbolj vidi na Vaših zobeh. Na zunaj so lahko še tako lepi in čisti, znotraj jih pa razjeda zobni kamen. Radi tega negujte svoje zobe redno z zobno kremo Sargov KALODONT, ki ima v sebi učinkoviti dr. dratek sulfonormoleat dra. Bräunlich. S tem odpravite polagoma vendar zanesljivo zobni kamen in preprečite, da se naredi drug.

d Ameriški Slovenci potujejo z Normandije. »Normandie«, največji in najluksuznejši francoski ekspres-parnik je po štiri dnevni pomorski vožnji srečno pristal v New Yorku. Priboril si je sinji trak Atlantika, kajti nikdar do slej ni bil Atlantik prenanan v tem rekordnem času 4 dni. Tudi naše Slovence, živeče v Ameriki, je zanimala misel preživeti štiri nepozabne dni v čarobnem okvirju plavajočega mesta Oceana, zato so sklenili organizirati svoj letošnji izlet v domovino na tem bajnem pomorskem velikanu. 50 Jugoslovanov, med njimi 30 ameriških Slovencev, se vkrca 7. junija pod osebnim vodstvom g. Augusta Kollandra iz Clevelanda na »Normandie«, ter bodo že po 7 dneh prispeli v Ljubljano. Drugi večji izlet ameriških izletnikov pa vodi slovenski zastopnik v New Yorku g. Leo Zakrajšek in sicer potuje s francoskim prekomornikom »Champlaine«, ki odpluje 15. junija iz New Yorka. Izletniki se udeležijo tudi Evharističnega kongresa v Ljubljani. Pojasnila o prihodu teh izletnikov dobite pri zastopstvu »French Line«, Ljubljana, Masarykova cesta 14.

Kakor prihajajoč silni veter ...

O binškošnih zvone zvonovi k rojstnemu dnevu Cerkve. Ni bilo dolgo po smrtnem dnevu njenega Ustanovitelja, kakor tudi ni bilo daleč od njene zibelke, pa do Njegovega groba ob vznožju Kalvarije. Zadnje njegovo delo naj bi bilo to, da pošlje sv. Duha, zadnje njegovo delo, ki traja vedno in vedno, delo neizmerno, trajne zvestobe. Ko je odšel v nebo, kjer sedi na Očetovi desnici, je izvršil to delo. S tem je dobilo njegovo delo krono: staro je prenehalo, novo je pričelo. Kakor prihajajoč silni veter je prišel Duh božji. Isti Duh, ki je ob začetku dni v stvarjenju sveta plaval nad zemljo in vodami, je priplaval nad sv. Cerkev, božji Duh, ki vse prenavlja in obliče zemlje izprominja v božji moči.

Kakor v viharju prihaja sv. Duh. Vihar prinaša novi letni čas, nov svetovni čas, novo pomlad za ljudstva in narode. Vihar ruje drevesa, pomladni vihar z naglico topi sneg v gorah. Zbudi in prinese novo pomladansko življenje: Slika binškošnega viharja. Stari zakon pade. Ze davno preperela sinagoga se zruši v njegovi moči, saj je bila le trhla stavba. Božji stavbenik Jezus je prišel, da postavi velikansko stavbo Cerkve, božjega kraljestva, ki ima samo v sebi dovolj močne temelje, da je vsako ogrodje odveč.

Farizejstvo se zruši. Ze davno je bilo votlo in gnilo. Ta zgolj zunanja svetost nič ne velja pred sv. Duhom, ki gleda v globino. Evangelij iz pridige na gori, evangelij resnične pobožnosti in bogovdanosti začne kraljevati. Pomesti je treba vse, kar je le navidezno pred resničnostjo sv. Duha.

Strah pred ljudmi in polovičarstvo se zruši. Od apostolov je zginito vse pomanjkljivo, grešno. Celi možje, pravi tunaki so do-

stali s prihodom sv. Duha, kakor hrast, ki se jim v viharju korenine še trdneje zraščajo z zemljo. Stebri so, ki imajo dovolj moči, da nosijo oboko svetovne cerkve.

Stari grešni človek se zruši. Božji duh prične vladati. Razpodi duhove greha. Ker je luč, razprši temo. Ker je prišel iz nebes, jih požene v temne globine nazaj. Vodi k zmagi in pomaga človeku, da zagospoduje nad vsemi vabami. Duh vse svetosti ne more bivati skupaj z grehom. Vse postane novo: staro se zruši, novo pa Duh božji vodi k popolnosti.

Binškošni vihar šumi. Za naše duše je iznova prihod sv. Duha, ki nas vse prenovi. Kdor se mu ne vda, kdor noče izruvat drevesa napuha in samotljubja, mu veljajo besede sv. Janeza Krstnika: »Ze je nastavljena sekira na korenino.«

Zato naj se naša binškošna molitev dviga iz dna arca: da naj pride sv. Duh, naj nas prenovi, vse posvetno prežene, pa nas napolni z nebeskimi željami, nam dá novega življenja v Bogu.

Duha imamo dovolj v današnjem svetu, duha stoterih znanosti in tisoč napredkov, duha iznajdb, duha izobrazbe, duha raziskavanj in izsledkov, gospodarskega in podjetnega duha, strankarskega duha in celo razrednega duha. Manjka pa nam sv. Duha, duha, ki je sam svet in nas posvečuje. Tega sv. Duha si izprosimo zlasti za letošnje binškošti, ki naj nam bodo vrata v evharistično slavje. Po evharističnem kongresu pa se mora v nas vseh poznati delovanje sv. Duha iz dneva v dan bolj, da se zruši farizejstvo med nami, da premine strah pred ljudmi in vsako polovičarstvo, mi pa da bomo pod vodstvom sv. Duha samo božji.

Poplačana požrtvovalnost

Za marsikoga, ki bo se udeležil našega evharističnega kongresa, bo s tem združenja precejšnja iritev; vendar morda za nikogar tako, kot jo je pripravila žena doprinesla za evharistični kongres na Dunaju leta 1912. V vzpodbudo vsem jo hočemo tukaj podrobneje popisati.

V neki vasi v Istri je župnik vernike vabil na dunajski kongres. Revščina v vasi pa je bila toliko, da so se ljudje morali odreči želji po kongresu. Opogumila se je samo neka 72 letna žena in se je podala na dolgo pot kljub visoki starosti in skoro praznega žepa, saj ni premogla več ko 3 krome (približno 45 dinarjev naše vrednosti). Dve kromi je namenila za sv. mašo, ki naj bi se opravila za časa kongresa, da bi Jezus pošiljal svoj blagoslov tudi v njen domači kraj, ena kroma pa naj bi bila za vso pot. En teden je uboga starica potovala preko Ljubljane in Maribora do Gradca. Le enkrat med potjo ni dobila prenočišča in je bila prisiljena prenočevati pod milim nebom. Ko je prišla do Gradca, je mislila, da je že na Dunaju, ter je šla v minoritsko cerkev in naročila sv. mašo. Šele po sv. maši je izvedela, da je do Dunaja še daleč, še nekaj dni hoda. A vendar ni izgubila poguma in zopet peš nadaljevala pot. Prišla je do bližine Semeringa, ko je tako oslabela vsled stradanja in napa, da ni mogla več naprej.

Dva poštna železničarja sta jo ugedala. Ko sta poizvedela, kam namerava, sta ji najprej nudila jedi in pijače, potem sta pa med tovariši zbrala za potnico do Dunaja in ji

tako pomagala, da se je pripeljala na južni kolodvor na Dunaju. Kam sedaj z njo? Ko sta se o tem posvetovala pred kolodvorom, sta prišli mimo dve redovnici iz samostana »božje ljubavnice«, prav kakor da ju je poslala božja previdnost. Železničarja sta juna ženo priporočila, in ti dve sta jo z veseljem sprejeli in odpeljali v svoj bližnji samostan, kjer so skoro 14 dni zanj lepo skrbeli in ji podarili novo obleko. Ona pa je vsak dan hodila k sv. maši, k sv. obhajilu in skoro vse dneve premolila v kapeli za svoje dobrotnike.

Kmalu se je po Dunaju razvedelo, kako je stara žena večji del poti iz Istre do Dunaja napravila peš, da bi se udeležila kongresa. Ta novica je prišla tudi do cesarskega dvora in posledica je bila, da ji je nadvojvoda Ferdinand poslal 100 kron. Odborna družina, ki je stanovala na Ringu, ji je dovolila, da je mogla slavnostni spreved z okna opazovati. Nabrali so pa zanj še toliko milodarov, da se je z imetjem 600 kron (okrog 9000 naših dinarjev) vrnela domov. Tako je Bog poplačal njeno ljubezen in požrtvovalnost.

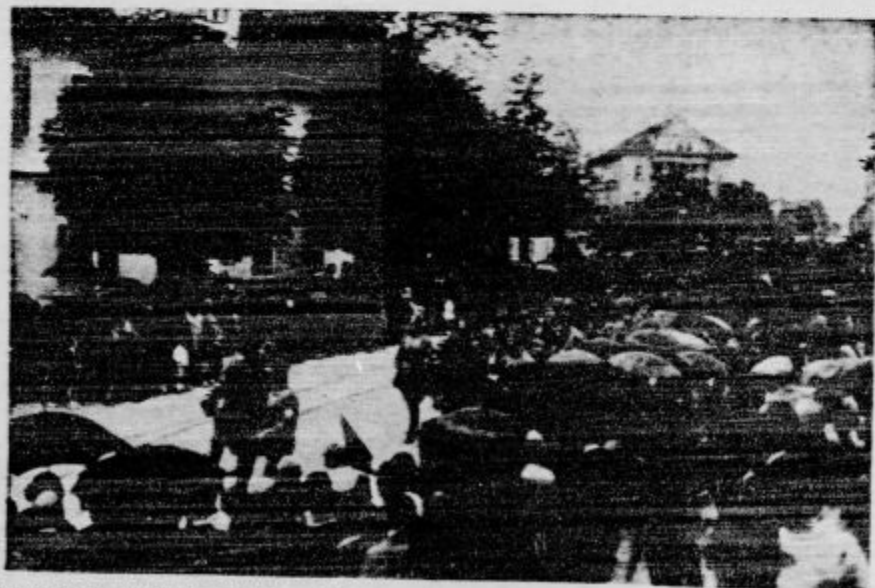
Dr. Viktor Burš novoimenovani škof v Senju. Novi cerkveni knez je star šele 36 let. Ljudstvo senjske škofije je imenovanje novega škofa veselo pozdravilo.

Z avtom čez morje. Iznajditelj Baulig je sestavljal avto, s katerim je mogoče voziti tudi po vodi. In Francije v Anglijo je potoval po morju 8 ur.

»SLOVENEČ«

je edini slovenski katoliški dnevnik. Piše v duhu Katoliške akcije. — Stane na mesec 25 Din. — Pišite, da ga Vam pošljejo nekaj številčk brezplačno na ogled. — Naslov: »Slovenec«, Ljubljana, Jugoslov. tiskarna.

Zrtvi zločina v Vrhopolju pri Moravčah (glej dopis na str. 301!), orožnika Vričko in Stetancič, sta v ljubljanski bojnišnici po strašnem trpljenju podlegli ranam. V Ljubljani so in slovesno pokopali. Slika kaže pogled na ogromno množico pogrebcev.

Franjo Neubner:

Majnik se je poslovil

Ni topel bil, ne jasen.
Zaganjal se je piš
čez gore in gondove
in čez polje do hiš.
Še zdaj je čé, jokaje
zapušča naše kraje.
Ne kličem ga nazaj,
naj gre, čeprav je maj!
Odnese kamorkoli
srca naj grenke bóli!

Le Ti ostani tu,
Krajica maja, ki odhaja,
a Ti prinašaš nam iz raja
tolažbe in miru.
Le Ti si vedno lepa
in jasen Tvoj obraz
in v Tvojem srcu mesta
nikoli nima mraz.
Le pred Teboj pobegne
temneč, grozeč oblak
in v Tvojem varstvu mesec
zares krasan je vsak.

PO DOMOVINI

Strašen zločin

(Vrhpolje pri Moravčah)

Strašen zločin se je izvršil pri nas dne 28. maja. V našo vas se je preselila pred dobrim mesecem Brigita Gaberšek, žena rudarja na Francoskem, ki ima tu svoje sorodnike. Imela je namen tukaj auziti malo posestvo. Z njo je prišel tudi 14 letni sin Leopold. V torek je prišel k Brigiti Gaberšek na obisk neki znanec iz Francije, baje tudi rudar. Brigita sedaj trdi, da ga je videla na Francoskem samo enkrat. Seveda mu je bogato postregla. Ko sta se Brigita in njen znanec gostila, vstopi v hišo moravški orožniški komandir Vričko in podnarednik Stefančič. Obrneta se najprej do Brigitte, da jima pove perzonalije. Ko se to zgodi, vpraša eden izmed orožnikov še Brigitinega znanca: Od kod ste pa Vi? Namesto odgovora potegne ta revolver, rezki strelji odmevajo po hiši, orožnika pa se zgrudita smrtonovarno ranjena na tla. Domači duhovnik prihiti takoj in jima podeli sv. zakramente za umirajoče. Proti večeru pride rešilni avto in odpelje oba smrtonovarno ranjena v bolnišnico v Ljubljano. Zločinec je, potem ko jih je tudi nekaj izkupil od orožnikov, pobegnil ves krvav proti Sp. Javoršici in dalje proti Grmači. Ljudje so ga videli zvočer, kako se je umival. V neki hiši je prosil za mleko. V hiši, kjer se je izvršil zločin, je v naglici pustil nahrbtnik, v katerem je precej denarja in revolver. Iz okolice, kakor iz Brda, Domžal in Kamnika je prišlo proti večeru vse polno orožnikov, ki vodijo preiskavo. Brigito in njenega sina so orožniki odpeljali v zapor. Ker bo morala Brigita povedati ime svojega znanca, je upati, da pride zločinec v roke pravice.

»Divji lovec« s Prežganja

(Polica pri Višnji gori)

Na binkoštni ponedeljek go dostoval na našem cerkvenem odru po popoldanskem cerkvenem opravilu Rdeči križ s Prežganja z narodno igro »Divji lovec«. Vljudno važno domačine in okoličane iz vseh bližnjih krajev, da to prireditev posetijo, ker s tem bodo podprli vzvišeni namen Rdečega križa. Upamo, da bo ta dan naša dvorana na Polici napolnjena. Vstopnina ni visoka. Pridite!

Franjo Neubauer:

Euharistični križ

Oj križ, na višino postavljen, navdušeno bodi pozdravljen, za tajno največjo stesnan, za dan zmagooslavja izbran! Ti znamenje vere si v Kralja, ki loči od njega nas dalja, in vendar je blizu ta Knez, ki vlada zemljanom z nebes. Nekdaj je na križu umiral, na zemljo je kapala kri, zdaj s svojim nas hranim s telecom in z lastno krvjo nas poji. Nekdaj je ta les bil sramoten, zdaj s svojim nas hrani s telesom in vera je neomahljiva in trdno stoji kakor hrast. Če kdaj bi divjali viharji, da gozd bi popadal razklan, na čelu in v srcu ostane še križ kakor nekdanj močan: Če kdaj bi sovražna nam sila zasužnjila goro in dol, pač žalost bi ljuta morila, stiskala srce bi nam bol. A nada bi močna ostala nam še ob rožljanju verig, ker vere bi glas nam govoril: na božji odpadejo mig! Odpadle so Petru verige ker v križa zaupal je moč, tako se odprejo nam ječe, razklene okov se obroč. Popenjaj se, križ, ti ne lažeš, ti pot do svobode nam kažeš!

Ob grobu našega gospoda župnika (Bukovičica)

Nenadomestljiva izguba je zadel našo župnijo. Smrt je iztrgala iz naše srede g. župnika duhovnega svetnika Janeza Rihtaršiča. Ljudje po župniji so žalostno sklonili glave, ko je v jutro 27. maja veliki zvon naznanjal smrt našega dušnega pastirja. Kdor je rajnega gospoda poznal, tisti ve, kaj je naša župnija izgubila z njim. Ko je pred dvema letoma prišel k nam, upajoče, da si bo v naših tihih dolnicah okrepil zdravje, je šel takoj na delo. Kot moder in skrben gospodar je marsikaj preuredil v cerkvi in pri gospodarskih poslopih. Tudi goreč dušni pastir pa je čudovito poživljal versko življenje. Bog je ljubljal njegovo delo v obilni meri, saj je tudi on stavil vse zaupanje le na Njega, od katerega je vse odvisno. Bil je mož dela in molitve, mož po božji volji in vzor duhovnika. Kako priljubljen je bil rajni g. svetnik, je pričal njegov pogreb. Vsa fara se je zbrala okrog krste in molila za pokoj njegove duše. Veličasten je bil žalni spreved v Selca, v njegovo rojstno faro. 30 duhovnih sobratov je izkazalo zadnjo čast svojemu tovarišu. Tudi od Sv. Helene so prišli njegovi bivši farani, da so se mu zadnjič poklonili. Celo Loški potok je bil zastopan, kjer je pokojnik pred 27 leti dekoval. Mi, njegovi farani pa se ga hočemo hvaležno spominjati in se držati njegovih naukov. Molili bomo zanj, naj mu Bog obilno povrne, kar nam je dobrega storil. V miru počivaj v lepi zemlji gorenski!

25 letnica godbe prosvetnega društva (Devica Marija v Polju)

Godbenj odsek »Prosvete pri Devici Mariji v Polju« proslavi v soboto, 15., in v nedeljo, 16. junija 25 letnico svojega obstoja. Spored proslave je sledeči: 15. junija ob 20 koncert na trgu pred cerkvijo. Po koncertu bakljada skozi vasi Polje, Slape, Vevče. Nedelja, 16. junija: Ob 4.30 budnica skozi vasi Sneberje, Zadobrova, Zalog, Spodnji in Zgornji Kašelj v Polje. Sprejem gostov in bratskih godb na postaji D. M. v Polju pri vseh jutranjih vlakih. Ob 10 sv. maša na prostem (ljudsko petje s spremljevanjem godb), nato zborovanje na istem prostoru. Ob 15 slavnostni spreved od društvenega doma na Vevče, kjer bo v tovarniškem gozdu koncert godb itd. »Poljska godba« je godba naših društev. Bilo je leta 1910. Vrzel, ki so jo čutila naša hitro rastoča podeželska izobraževalna društva, v pomanjkanju društvenih godb, je nagajala za društvo vnetega župnika g. Müllerja in kaplana g. Riharja, da sta s pomočjo društvnikov Svetka in Timišlja zbrala četico

Gustav Strniša:

VINSKE GORICE

(Dalje.)

In pogovarja se mladenič v duhu s svojo drago, saj ji je tako lepo pisal in jo vprašal, če se je kdaj spomni nanj. Pa mu je odgovorila, da ga ne bo nikoli pozabila in bo do zadnje uce čakala nanj.

»Pa ne bo treba tako dolgo čakati! si je smeje dejal in veselo zaživljal skozi gozd, ki ga je prečil, ko je zavil proti gradu.

Grofica je sedela še o mraku pri oknu in strmela v daljavo.

Prišla je Mariša, da bi prižgala svetiljko.

»Sedi Mariša!« ji je ukazala plemkinja.

Mladenka je pristavala stol.

»Ali vidiš tam na griču križ, ki se bo kmalu spojil s senco večera?«

»Vidim ga!«

»Njegova senca rase globlje in globlje v dolino, vedno večja postaja in se sproča v nedogled.

Veš draga, to je naše življenje! Križ je, ki ga nosimo, trpljenje je, bolečina! Spočetka se ga niti ne zavedamo in mi stokamo pod njim in živimo, ker moramo živeti! Kdor vidi na tem križu Kristusa, Boga samega in trpi iz ljubezni do Njega, mu je lepše in lažje, kajti njegove oči strme preko hriba, v vesolje strme, v večnost, kjer je prava sreča in mir. Kdor pa vidi samo goli križ je revšč in bolj je, če ga pomilujemo, kakor obsojamo, saj je zavest večne samote in zginulosti v nič nekaj strašnega...«

Mariša jo poslušala in kima ter ne ve, zakaj ji grofica vse to pripoveduje.

Starka se ne ozre vanjo, še vedno strmi skozi okno ko nadaljuje:

»Tudi ti boš že zdaj začutila križ, ki ga doslej nisi čutila. Tako mlada si in lepa, smiliš se mi! Zato želim, da bi ga voljno nosila in ne trpela preveč, saj nam je ljubezen včasih v silno breme če ljubimo in nismo uslišani!

Govorila sem s kočijažem, kajti na jasnem hočem biti in zato sem ga takoj poklicala.

Pošten mladenič je. Priznal mi je, da ljubi svojo rojakinjo tam nekje na Dolenjskem, kjer domuje trta, katera rodi cviček in kjer životarijo ljudje mehki, dobrodušni in veseljaki, da jim ni enakih.

Ne bodi preveč žalostna, če ima že drugo! Mislil na križ tam na griču in ostani pogumna! Hudo mi je, ker ti ne morem pomagati, toda ni še odbila zadnja ura! Rada bi te videla preskrbljeno preden umrem, saj menda ne bom več dolgo, ker se mi pre pogosto ponavljajo bolečine v prsih in mi šumi v ušesih, kakor bi bobnelo v meni slapovje.

Tako nemirna sem! Rada grem na Madjarsko, a tam spet ne najdem miru in ko se vrnem, mi je spet hudo po domu. Vendarle sem tu srečnejša, saj je tu pokopana moja ljubezen in tudi jaz bom enkrat počivala tamle na griču.

Premišljevala sem in sklenila, da pojdem spet za nekaj časa od tod. Ti pojdeš z menoj. Morda bo preje ozdravljena tvoja srčna bolečina. Počasi boš že pozabila, saj boš morala, ker te on ne ljubi. Le če se dva ljubita, se ne moreta pozabiti, a ljubezen posameznika je le prazen sij, ki bega za lučjo ljubezni pa je ne doseže in vtone v temo pozabljenja.

Hišna je tiho ihtela.

Križ na griču je vtinil v mračini in ko se je starka ozrla vanj, je zagledala pred seboj samo temno noč, le v daljavi nekje je migljala drobna večernica.

Pogladila je Marišo in ji šepnila:

»Le izplakaj se ljubo dete! Koliko boš še plakala v življenju! Blagor ti, da imaš še solze! A ko pride čas, ko jih ne bo več in bo oko suho strmelo v daljavo ter bo mesto njega srce trgalo krvave solze... Zjokaj se, bolj ti bo in lažje boš pozabila!«

»Nikoli!«

»Če ne boš pozabila, boš vsaj prebolela, saj se komaj dobro poznata in on bo odšel, da ga ne boš videla!« je grofica mrko poudarila.

Mariša je odšla, a plemkinja je sedla k mizi. Izraz njenega obraza se je poostiril, ko je pozvonila Joži, kateri je takoj prihitel, da čuje njeno povelje.

Nekaj sekund ga je nemo opazovala in mu potem ponudila stol, saj ni hotela pozabiti, da je bil njen rešitelj.

Bočkajev se je vsedel in že je bila pri stvari:

»Jože! Upam, da mi ne zameriš, če si ti zahvalim za tvojo službo! Mnogo življenja si prinesel v to našo samotno! Morda je bilo tudi to vzrok, da te je Mariša tako vzljubila, saj so stepe po katerih, se prikrađe ljubezen v srce zaljubljenca samem večkrat popolnoma neznaue.

Zdaj odidem za nekaj časa k sorodnikom v domovino. Bolje za tebe in Marišo, da se ne vidita več! Lažje bo pozabila. Ker sem muhasta, sama ne vem, kdaj se vrnem, mogoče, da kmalu. Zato je bolje, da greš!«

mladih delavskih fantov in ustanovila godbo. Prvi kapelnik je bil g. Timčič (sedaj v Franciji). Od leta 1915 ji načeluje g. Svetek Filip. Odsek je izveščal v teh letih 78 godbenikov, od katerih jih je šest že umrlo. Danes šteje odsek 30 članov. Od prvih članov delujejo še danes pri godbi štirje, in sicer: kapelnik Feliks Svetek, Bezjak Jožef, Jakop Karel in Rant Ivan, katerim bo ob priliki proslave izročilo društvo diplome. Da se temeljito izveščajo, so dobili zadnje čase učitelja g. I. Klancarja. Na jubilej se društveniki z vso verno pripravljajo. Vabimo na proslavo občinstvo iz bližnje okolice, posebno še ljubljancane!

Iz dolenskih Benek (Kostanjevica)

Na Vnebohod smo ustanovili prosvetno društvo. Tako je prav! Zupni urad je dal novemu društvu na razpolago knjižnico, brez katere nobeno društvo ne more biti. Knjižnica bo poslovala vsako nedeljo od 11 do 12. — Slovesnost prvega sv. obhajila je lepo minila. Četudi se je vreme malo kisko držalo, je bilo vseeno brez dežja. — Te dni bo praznovala zanimiv jubilej Bertolijeva Pepca, ki že 35 let poje na koru in je srečno prestala že marsikatero »križopsevskega zbora«. Imela je vedno le eno v mislih: naj bo v božjo čast. Nikdar je niso intrige razburjale v zavesti, da ji treba vedno nekaj potrpeti. Brez tega pa ni mogoča nobena slova. Zelimo, da bi še dolgo mogla lepo peti v božjo čast!

Razne novice (Crnomelj)

Kamor se ozreš po naši tih dolinici, povsod te pozdravljajo novi evharistični križi. Tako se dviga 17 m visok križ v Petrovi vasi, dalje na Lokvah, v Ručetni vasi, Selih, Otovcu, Takem vrhu itd. — Zadnje čase veliko govore o zlobi naših raskozanih zemljišč. To bi bila največja gospodarska pridobitev Beli krajini. Ljudem priporočamo, da gredo komisiji na roko. Zloža zemljišč bo dvignila gospodarsko blagostanje. — Sadijarstvo in vrtnarstvo se pod okriljem podružnice SVD v Crnomlju tudi dviga. Podružnica je priredila letošnjo spomlad več enodnevnih tečajev o vzgoji in negi sadnega drevja in o povzdigu vrtnarstva, tako v Dobličah, Butoraju, Tribučah in Petrovi vasi. V teku poletja se bo na vseh teh krajih priredil še po en tečaj. Na vseh tečajih je bila udeležba velika. — V bodoče bomo skušali vzbuditi med našim ženstvom zanimanje za vrtnarstvo. Podružnica dobavlja svojim članom razna škropiva itd., na razpolago ima tudi skromno strokovno knjižnico. — Vsako prvo nedeljo v me-

Jože je bil nekam zadregnjen, saj ni pričakoval, da ga bo grofica odslovila, ker mu je vedno zatrjevala svojo naklonjenost. Vendar se je molče poklonil, hotoč oditi.

»Čakaj vendar, da se pomeniva do kraja, saj ne gori voda!« ga je ustavila in pripomnila: »Razburjena sem, ker te nerada odpustim iz službe!«

»Torej, da veš, nisem te pozabila! Tu imaš svojo plačo. Niti belica nisi nikoli porabil in pošteno si zaslužil v treh letih trideset tisočakov.«

»Preveč je gospa!« je ugovarjal Jože, ki si ni mislil, da mu bo toliko plačala in kar vesel je bil, ko se je spomnil, kako si bo s tem denarjem doma pomagal.

Plemkinja je nadaljevala:

»Nič preveč! Pedeset tisočakov ti pridajam, ker si mi rešil življenje, kajti življenje grofice Sečenijeve je vsaj toliko vredno, pa če tudi je danes že starka!«

Mladenec je strmel in se obotavljal, a že mu je stisnila v žep novo listnico z denarjem in mu ponudila roko:

»Bodi zdrav in srečen! Tudi jaz te ne bom pozabila. Spomni se včasih stare eviolave grofice Sečenijeve! Odsloviti te moram in vendar bi raje videla, da bi ostal! Zdej imaš nekaj donarja in vem, da se boš kmalu in srečno oženil, saj te nevesta pač komaj čaka! Tudi zato je bolje, da odideš!«

Potem se je nasmehnila in še pripomnila:

»Zato pa ne misli, da te odpravljam za vedno! Če te privede kdaj pot mimo, me oglasi se! Sproči mi tudi, kje se boš nastanil, ker se bom vedno zanimala zate. In če boš kdaj v stiskah, saj veš kje sem! Vodi, da ti ostanem 7»

seca se zbirajo sadijari, čebelarji in ljubitelji vrtnarstva v šoli v Crnomlju k mesečnim sestankom. — Podružnica priredi ob priliki evharističnega kongresa skupni izlet po raznih vzornih vrtovih v okolici Ljubljane. Poleg tega priredi poučni izlet z avtobusi na Grm, v Pleterje, v Rajhenburg in obenem občišče na Novi Lurđ pri St. Jerneju. Za izletniki božjo pot Novi Lurđ pri St. Jerneju. Za ob izleta se je prijavilo do 15. junija pri podružnici SVD v Crnomlju, oziroma pri njenem predsedniku.

Razno.

(Predvor nad Kranjem)

Majnika sta odšli čakati večnega vstajanja dve starejši dekleti, Goreča častilka Marijina je bila Trbelova Marijana, vedno vedro, veselo dekle. Vso trnjevo življenjsko pot je lepo živela in tudi srečno umrla. Se na mrtviškem odru se je držala na smeh. Mežnarjca Mica je več let molila, da bi ne bila dolgo bolna. Po par dnevnem bolehanju pa je mirno ugasnila. — Majnika je bilo okrog 3000 sv. obhajil; mnogo jih je bilo darovanih za uspeh kongresa. — Letina lepo kaže. Ker pa ima veliko sovražnikov, preden dozori, je nevarna in prazna človeška sodba. Kmetinja pa že davno več ne pokriva stroškov obdelovanja, zato ljudje čezmerno sekajo les, kar se bo čela desetletja poznalo. Kriza seka pač največje rane kmetinskemu stanu.

Novi grobovi

(Dol pri Ljubljani)

V Zaborštu je pretekli teden po dolgi, hudi bolezni v Gospodu zaspal tamošnji posestnik in družinski oče g. Jožef Slovnik. Pokojni je bil dolgoletni član gasilnega društva v Dolu, za kar je bil odlikovan s srebrno kolajno. Pokopali smo ga v ponedeljek dopoldne ob veliki udeležbi prijateljev in znancev ter organizacijskih tovarišev. Blag mu spomin! Preostalim naše iskreno sožalje!

Novice

(Raka pri Krškem)

V nedeljo, 26. maja je bil pri nas blagoslovljen evharistični križ. Poslavljen je poleg pošte, ima podobo Križanega ter vdolben spominski napis. Je čedno delo in v okras okolici. — »Tri sestree« so zadnjič igralci kar dovršeno vprizorili. Tudi pevski zbor, ki je nanizal v vevček celo vrsto narodnih, je žel priznanje. — Vinogradi, prizadeti po majske slani, nanovo zelene. Celo kar grozd vidite na mladem trsu, toda rana, povzročena od pozebe, je nezacepljiva. V to dobo so navadno prijetno vabile v goste rdeče češnje. Letos češenj ni in jabolč bo malo. Le

ose, ki so cvetele za mrzom in pa v zavetnih legah, obetajo več sadu. Zitna polja kažejo dokaj lepo. Da jih le ne bi kak vihar vrgel na tla! — V Brezju je za pljučnico (medtem ko mu je bila žena že dalj časa hudo bolna) podlegel Franc Sešina. Na Vnebohod so ga položili k večnemu počitku. V nedeljo na to smo pa po isti poti spremljali njegovo ženo. Naj počivata v miru!

Razno

(Ponikve—Dobropolje)

V kratkem se otvori v zavodu sv. Terezike v Ponikvah zdravstveni dom, v katerem bodo stele deče naprave: posvetovalnica za matere, dečki dispanzer, šolska poliklinika, protituberkulozni dispanzer in brezplačno zdravljenje revežev. Vsi prebivalci iz velikoplaškega okraja so opravičeni, da se poslužujejo te naprave. — V Zdravstvenem domu se gradi sedaj javno ljudsko kopališče, v katerem bodo 3 banje in 5 prh. — Društvo sv. Terezike odpre v Ponikvah v kratkem ljudsko knjižnico. Ima že veliko število knjig. — Na binško nedeljo popoldne ob 3 se v Zavodu sv. Terezike vrši blagoslov rož sv. Terezike in rožnivenška procesija. Vsi prijatelji in častilci sv. Terezike so prav lepo vabljani, da se pobožnosti udeležijo. Priinesejo naj seboj rože, da se blagoslove.

Smrt

(Gorica pri Radovljici)

Tu je zadnjega maja vzela bela žena pedesetletnega žvagnovega očeta Janesa Rozmana. Odkar se je vrnil iz ruskega ujetništva z le enim očesom, ni bil več zdrav. Pa se je do za Injega leta vedno trudil, da je lepo skrbel za številno družino. Težko ga pušča v prerani grob dobra žena s šestimi nepreskrbljenimi otroki. Bog jim bodi tolažnik in pomočnik.

Priloge za kongres.

(Preska.)

Dne 26. maja je praznovala naša župnijska deklško evharistično nedeljo. Dekleta, gotovo čez 150, so prejela ta dan sv. obhajilo. Imele so ob 8 svojo mašo s pridigo. Zelo so bile vesele tega lepega dne. Mnoge so izrazile željo, da naj bi večkrat tako bilo. Popoldan pa so se zbrale k evharistični akademiji v dvorano. Tako so tudi naša pridna dekleta požvela svojo notranjost za čim vrednejšo proslavo evharističnega Kralja v beli Ljubljani. Naš pripravljani odbor je imel že 6 sej, pri katerih se razgovarjamo in ukrepamo o vsem, kar želi glavni odbor. Navzočih je vedno okrog 40 ljudi, 30 samo moških. K sejam zelo radi pri-

čem obrazu. Se mu je pogledala v oči in že je bil v veži.

3.

Martin se je vrnil kakor bi padel neba. Bit je zelo shujšan, mrk in slabo obleden. Zapustil je tvornico nepričakovano, nenadoma, kakor se je v nji prikazal. Nekega jutra je vstal, se pretegnil, kobil kvišku, se oblekel, se nasmehnil svojim sostanovalcem delavcem, zamrmral nekaj v slovo, česar so bili že vajeni, saj se je že večkrat poslavljval. Vsi so pa bili bili prepričani, da je pač slabe volje, a da pride kmalu za njim na delo, morda prav zadnjo minuto, a pride pač gotovo.

Ni ga bilo. Tvornica je zgubila pred njim svojo moč. Zlato sonce se je smejalo in sililo med ozke ulice, se igralo po strehah in pozdravljalo Martina, ki je ponosno stopal prav do tovarne, se pred vhodom ustavil, se nasmehnil mrvljišču ljudi, ki so od vseh strani vrli skupaj in kakor živ protest je odšel počasi, s trdnim korakom, visoko vzravnan proti poljani.

Sirena je zakričala. Delavci so zginili za sivim obzidjem, a on je ostal sam. Hitel je dalje, se polagoma otrsel sledov velikega meta, dokler se ni iztrgal zadnjim sencam in svoboden šel med njivami, ki so ga sprejele dehteče in kipeče zdravja ter mladega življenja.

Ta sproščenost in radost sta bili samo trenutni, že je začutil neko utrujenost, ki so ga je oklenila in spoznal, da mu je tvornica vzela mnogo sveže sile.

Toda njegova močna narava se ni hotela vdati. Kakor se je s smehom na ustih strgal iz objema železne zveri, tako se je hotel smoh-

dolžnica, saj imam tudi sicer rada ljudi, ki so delavni in se trudijo ter pogumno vztrajajo na poti življenja, dočim lenuhov ne morem trpeti.

Torej ne pozabi nas in pozdravljen! Hotel ji je poljubiti roko, pa mu jo je odmečila:

»Ostanj srečen in vesel, pa nevesto mi pozdravite!«

Ze je bil skozi vrata.

Grofica je ostala sama. Še enkrat je pogledala v noč. Sijajoči večernici na nebu so se pridružile zvezde in mežikale.

Počasi kakor v sanjah je spustila zaslonke na oknu in sedla nazaj na stol.

Ko je Jože hotel po stopnicah, mu je Mariša prestregla pot. Bila je bleda kakor zid in prestrašena se je zastrmela vanj.

Ostal je miren, prijazno jo je pogledal in ji ponudil roko:

»Pozdravljena Mariša! Le dobro se imej in ne bodi žalostna! Res si lepa in mila ter prijazna, da te bo lahko vsak vesel in dobila boš ženina, ki te bo nosil na rokah in ti pel kakor slavec svoji družici! Veruj mi, da boš še srečna, saj si pošteno in pametno dekle!«

Jaz pa hitim domov. Morda tudi tebe kdaj objame domotožje, vidiš, to je huda bolezen! Tri dolga leta sem se boril in vztrajal, zdaj mi je gospa sama pomagala in me rešila. Tam doma me čaka nevesta. Zvest sem ji ostal in vem, da mi tega ne zameriš! Med svoje vinograde moram; ki me vabijo in kličejo tudi v najglobljih sanjah.«

Podala mu je desnico:

»Zhogom Jože!«

Več ni mogla spregovoriti. Svetla solza ji je vzdrhtela v očesu in ji zakrknila po cveto-

hajajo. Euharističnih sestankov smo imeli do sedaj 4, pripravljamo pa se še za petega, pri katerem bo nastopil tudi sv. Pashal. To se bo zgodilo 23. junija popoldan. Pridite ga pogledat. Kristus vraljaj!

Škart vrle matere

(Selca)

Na praznik Marije Pomočnice je po kratki in sušni bolezni umrla 54 letna Terezija Oblak, mati 13 otrok. Bila je res vzorna žena in mati. Kot dekle je bila vedno poštena. Tri ure daleč je hodila v Loko k shodom Mar. družbe v onih časih, ko v Selcih še ni bilo družbe. Svojemu možu je bila verna družica, svojim otrokom najboljša vzgojiteljica. Pred bremenim materinstva ni bežala. Vedno je zaupala v božjo pomoč. Na malem posestvu ni bilo lahko preživljati številno družinico. Zato je moral oče za zaslužkom drugam, ona pa je podpirala doma vse štiri vogle hiše. Posebno v vojski, ko je oče moral na bojni polje, je bilo življenje nudo. Vedno je skrbela, da je bila vsa njena družina verna in poštena. Dobro žakopije, posebno »Domoljub«, je bilo vedno v hiši. Lep je bil njen pogreb in marčkomu se je milo storilo, ko je gledal žalostno družinico okrog groba ljubljene matere. Naj počiva blaga mati v miru! Žalujočim naše iskreno sožalje!

Smrtna kosa

(Podzemelj)

Dne 30. maja je umrl posestnik Jakljevič Miko iz Krasnice, star 50 let. Imel je žlednega raka. Po sicer uspešni operaciji je pritisnila pljučnica, kateri je podlegel. Pokojni je bil ugleden in skrben gospodar, več let odbornik domače Hranilnice in pomočnice, ter dolgoleten zvest naročnik »Domoljuba«. Na njegovi zadnji peti ga je spremljalo domače gasiško društvo in mnogo ljudi. Zapuščena test nepreskrbljenih otrok in žalujočo ženo-matere.

Proslava Marije Pomočnice

(Peče)

Veliko ljudstva — toliko jih še ni bilo nikdar v Pečah — se je zbralo zadnjo nedeljo majnika k proslavi Mar. Pomočnice. Na trgu pred cerkvijo je imel g. dekan Cegnar cerkven govor. Ves prostor med župnicami in cerkvijo je bil poln vernih poslušalcev. Prišli so iz sosednjih župnij: vaške, svetogorske, kolovraške, a največ jih je bilo iz moravške župnije. Tudi na vozih se jih je pripeljalo mnogo. Po navdušenem govoru g. dekana se je razvila procesija s kipom Marijinim

skozi vas. Kip so nosili štiri 15 letni dečki, spremeljale so ga belo oblečene šolarice. Po procesiji so bile v cerkvi pete litanije, a so morali ljudje ves čas ostati zunaj, ker je cerkev za take slovesnosti premajhna. Prihodnjik, ako bo lepo vreme, bodo tudi litanije in blagoslov zunaj cerkve. Po končani slovesnosti je bil na Kalvariji blagoslovljen euharistični križ.

Sv. misijon.

(Gorje pri Bledu.)

Od 25. maja do 2. junija so vodili v naši župniji sv. misijon gg. misijonske družbe sv. Vinc. Pavelskega. Župnija vsa, z neznatno izjemo — se je radevolje udeleževala vseh misijonskih pobožnosti in verno poslušala prelepe, globoko zajete misijonske govore in je »premišljevala dni nekdanje in si jemala k srcu večna leta in si pometala svojega duha« (ps. 76, 6. 7.) in se spravljala s svojim Bogom. Vam pred. gg. misijonarji, najprisrčnejša zahvala za ves Vaš trud in dobrotni Bog naj Vam najobilnejše poplaša. Slovesnost sv. misijona je zaključile blagoslovitev novega križa ob cesti v Sp. Gorje po radovljiškem dekanu Jakobu Fatur ob navzočnosti številnega ljudstva. Euharistični križ je tudi že postavljen pri kapeli sv. Antona na Obločnici in bo blagoslovljen en teden pred euharističnim kongresom.

Vrli misijonarji in slovo

(D. M. v Polju)

Te dni odhajajo iz Jugoslavije usmiljenka s. Bertina Šarabon. Odpelje se v misijon v Patagonijo v Južni Ameriki. Marsikatara žena in dekle se bo spomnila s. Bertine, glavne sestre na ginekološkem oddelku ženske bolnišnice, saj je bila v službi bolnišnice polnih 11 let.

Radi njene skrbnosti, ljubezni in ker nam je prinašala zdravila, smo jo nazivali »mama«. Ko je to čula, se je ljubeznivo nasmešnila in požugala. Marsikatara bolnica je obupavala že nad življenjem. Pa je prišla s. Bertina in prav po materinsko tolažila in dvigala, da, ko je sestra odšla od postelje, je zrla bolnica smehljaje in s solzami za njo. In če bolnici kljub vsej skrbi zdravnikov in sester ni bilo pomoči, kako mirno se je vdala v božjo voljo! Pri bolnicah je bila skoraj neprestano. Šla je le po najnujnejših opravkih in se koj vrnila k bolnici. Bila je dnevna sestra. Za hudo bolne in umirajoče pa se ni nikdar pomišljala darovati svojih nočnih počitek.

S. Bertina-Valentina Šarabon je Gorenjka. Rojena je bila 10. februarja 1899 v Trzinu. S 23 leti

RADIO

od 6. do 13. junija 1935.

Vsak dan ob 12 plošče, ob 12.45 Poročila, vreme, ob 13.00 Cas, obvestila, ob 13.15 plošče — Cetrtek, 6. junija: 18.00 Plošče 18.20 Slovensčina 18.40 Cas, poročila, vreme 19. Godci izpod Smarne gore 19.30 Nacionalna ura 20 Prenos z vselejama 20.45 Moderna slovenska glasba 21.30 Cas, poročila, vreme 22 Naša gorska zdravilišča 22.10 Godba 23.30 Prenos iz nebotičnika — Petek, 7. junija: 11 Šolska ura 18 Plošče 18.20 Kako fotografiramo z nevidnimi žarki 18.40 Cas, poročila, vreme 19 Klarinet 19.30 Nacionalna ura 20 Prenos koncerta iz Ostjeka 21.30 Cas, poročila, vreme 22 Bohinj 22.10 Prenos z vselejama — Sobota, 8. junija: 18 Radijski orkester 18.40 Cas, poročila, vreme 19 Zunanji politični pregled 19.30 Nacionalna ura 20 Orkester, plošče, Fantje z vasi, harmonika 21.30 Cas, poročila — Nedelja, dne 9. junija: 7.30 Zivalska prehrana 8 Slovenski vokalni kvintet 8.30 Cas, novice 9.45 Versko predavanje 10 Prenos cerkvene glasbe iz stolnice 11 Kongresna priprava za godbe na pihala, izvaja godba »Sloga«, vmes predavanje o euharističnem kongresu 16 Plošče 16.15 Mati, poslušaj! 16.30 Danes je naš dan! 19.30 Nacionalna ura 20 Cas, poročila, sport 20.15 »Jaka pa jaga« 21.30 Cas, poročila 22 Petje in godba — Ponedeljek, 10. junija: 7.30 Pospeševanje kulture oreha 8 Plošče 9 Pod žarkim španskim solncem 10 Prenos iz stolnice 11 Orkester in plošče 16 Plošče 16.15 Zenska ura: Naša kmetska žena 16.30 Prenos z vselejama 19.30 Nacionalna ura 20 Prenos opere iz Zagreba — Torek, 11. junija: 11 Šolska ura 18 Otroška ura 18.40 Cas, poročila, vreme 19 Slovenske narodne 19.30 Nacionalna ura 20 Radijski orkester 21.30 Cas, poročila, vreme 22 Ura eksotične glasbe 22 Narodne na ploščah 22.30 Angleške plošče — Sreda, 12. junija: 18 Plošče 18.15 Prenos iz Filharmonije 19.15 Cas, poročila, vreme 19.30 Nacionalna ura 20 Razvoj operne glasbe 20.45 Ljubljanski framej kvartet 21.30 Cas, poročila, vreme 22 Radijski orkester in plošče.

je vstopila k usmiljenim sestram. V žensko bolnišnico je prišla 18. februarja 1924, kjer je bila nepretrgoma do 3. maja 1935, torej polnih 13 let.

Ko se poslavljamo od drage s. Bertine, ki sedaj v osrednji hiši usmiljenih sester v Radečah pri Zidanem mostu čaka na svoj odhod v daljni misijon, se ji ne moremo drugače zahvaliti, kakor da ji ključemo iskreni: Bog plačaj in na svidenje v nebesih!

ljube se vreči nazaj v življenje prirode in se boriti za novo moč, saj je čutil, da mu še kipi sila po žilah, sila, ki jo je zapravljval v tvornici in po beznicah.

Polje ga je veselo objelo. Počasi se je jelo dramiti v njem. Začel je skranjati, ki se je dvigal pod nebo in čudil se je samemu sebi, da je mogel biti toliko časa brez svoje svobode, prav kakor bi tega poljskega pevca zaprl v mračno kletko, kjer bi naš moral žalostno poginuti. Zjutraj je odhajal, a žele na večer je dospel do svoje kovačnice. Kako je bila žalostna in zapuščenca. Potegnil je ključ iz suknje in že je zaškripala ključavnica. Pozdravilo ga je staro, črno nakovalno, prašno in mrko, kakor bi mu očitalo, da ga je zapustil. Kladiiva po tleh so ga vabila. Pograbil je drugega za drugim in preskušal svojo moč. Pri zadnjem, največjem se mu je ustavilo. Malokdo ga je vihtel z obema rokama, a njemu je pelo v eni roki kakor zlata struna. Zdalj ga je moral dvigniti z obema rokama in to ga je neprijetno dirnilo:

»No, nekaj sem moral dobiti za spomin na tisto zgubljeno življenje v velikem mestu! Kmalu bo boljše!«

Spet je skušal dvigniti kladiivo z eno roko in ga zavihitati, pa se mu ni posrečilo, zato je sklenil kovati dotlejši z drugim kladiivom, da bo spet zmogel največjega z eno roko, saj je vedel, da se mu bo moč spet vrnila.

In spet je zabruelo kladiivo v Martinovi kovačnici. Ljudje so zadovoljno kimali, saj so bili vajeni tega hrnenja in kar prazno jim je bilo, ko se je naložilo.

Kovač ni več hodil toliko med ljudi kakor preje, tudi ni maral, da bi ga povpraševali, če je hodil in kaj je počel tam zunaj v svetu, kaj ni hotel tega nikomur praviti. Neka iselka

mrkost in odvrtnost sta ga prevzeli in najrajši je molčal.

V nedeljah je hodil Martin samcat po polju in vinogradih. V prirodi se je takoj čutil olajšanega. Opazil je, da mu mrkost in tegoba polagoma zginjata, postajal je veselejši in včasih je kar zaživljal. Težko delo pred kovačnico sredi travnika ga je polagoma spet ozdravilo da je pričel spet bolj radostno gledati v življenje, čeprav je čutil, da njegovo srce ni ozdravljeno.

Martin je imel vedno več dela. Spet so se ustavljali pred kovačnico kmečje, spet je bilo treba podkovati konje, popraviti lemež ali kaj drugega.

In oglasila se je domača posem in domača beseda je zadonela ter zavnelo življenje. Kladiivo je pelo vedno zvočnejše, vedno bolj živahno. Martin se je razmahnil in razmahnila se je vsa njegova notranjost. Njegovo srce je spet sproščeno objelo domačo grudo in vse prijatelj in znanec s toplo ljubeznijo. Spet so prihajali otroci, ki jih je imel tako rad, da se je takoj poigraval z njimi, če je le imel minuto časa.

Blížala se je zima.

Sneg je tisto leto hitro zapadel. Ko se je Martin neko jutro vzbudil, je bilo vse belo.

Stopil je v kovačnico in pričel delati. Snežilo je vedno bolj. Beli kosmi so polegali povsod, nekatere snežinke so splavale k njemu, mu sedale na obraz in roke ter se takoj raztopile.

Martin je dvignil kladiivo.

Kmalu je prihitela proti griču vaška otročad s sanmi. Vse je hitelo v hrib, otroci so se mujali kot bi ga hoteli zavzeti, pogajali so se in plezali kvikku s sankami v premrtih rokah.

Pri tem so se smejali, podirali drug drugega na tla, da se je marsikdo glasno kričoč zakotalil v dolino.

Martin jih je gledal in se veselil njih zabave. Radostila so ga zdrava rdeča otroška lica in tisti nedolžni smeh. Pograbil je svoje velike sani in se tudi sam pognal v strmec.

»Kovač, kovač, črni rogač!« so kričali otroci in se spuščali v dolino.

Martin je dospel na vrh in okrenil svoje prostorne sani:

»Otroci z menoj!«

Takoj so prihiteli. Nekateri so se ga oklenili kakor drobne žive kepe, drugi so mu posedli po rokah, po rami in nogah, da jih je le tegoboma uredil in posadil. Najmanjši je sedel pred njim kakor drobni pritlikavec v objemu velikana in se mu smehljajal.

Kovač je zavriskal, da je zadonelo čez hrib in plan, otroci so zavpili in zakrilihi z rokami.

Sani so se premaknile in že so zdrvele kakor misel v dolino, vodil jih je Martin sam in vmes vriskal.

Preden so se otroci zavedli so že bili pred kovačnico.

Kovač se je znova pognal v hrib, čutil se je tako sproščeno, zdravega in svobodnega kakor že zdavnaj ne.

In deca se je še in še pogajala s kovačem na hrib in se spet podvisnila v dol vasa razigrana in radostna, smehljajoča se, kričeča in vresečča, saj od samega razposajnega radovanja sama ni vedela kaj početi.

Kovač pa je vselej vzel pred se melega debeluška, ki se je s svojim prijaznim obrazom in polnimi lici kar priškiljal na njegove močnejše prsi.

Današnja sovjetska Rusija

(Nadaljevanje.)

Strogocentralistični sovjetski politični in gospodarski sistem je že sam zadostno jamstvo za to, da se brez odobrenja moskovskih diktatorjev ne more niti ganiti nihče v vsej SSSR, zato lahko posamezne narode brez skrbi zadovolje vsaj v kulturnem oziru, zlasti ker lahko ravno ta činitelj še dobro izrabijo zase. Ker so prepričani, da bo prosveta najprej in najzanesljivejše izpreobrnila ljudske množice h komunizmu, a smotreno prosvetno delo je res uspešno le v jeziku dotičnega naroda samega, zato z vso silo še podpirajo razvoj kulture posameznih narodov. Za 68 raznih narodov, ki dotlej niso imeli še niti svojih pismenk, so izdelali že do l. 1932. posebne abecede na podlagi latinice, a drugim, ki pred revolucijo niso imeli nobenega svojega tiska, so šli požrtvovalno na roko in jim pomagali ustvarjati njih lastno književnost, kakor n. pr. Belorusom, Moldavcem, Abhazijcem, Osetcem, Turkmenom, Tadžikcem, Kirgizom itd. Leta 1913. je imelo samo 17 ruskih narodov svoje časopise (skupno 63 listov), a l. 1929. je izdajalo že 48 neruskih narodov SSSR 212 svojih lastnih časopisov. Od tedaj se jim je pa pridružilo še nekaj novih. Razglasi in odredbe sovjetskih oblasti se redno izdajajo v več kot 50 jezikih in o kakršni koli jezikovni nestrpnosti ni govora. V vsej neizmerni državi absolutno vlada boljševiška stranka in njena duhovna vez je mnogo močnejša nego predvojni carski centralizem. Velikorusčina je pri tem res da izgubila precej svoje nekdanje veljave, vendar pa na drugi strani sedaj njena kultura še globlje prepaja neštete narode, ki so bili dotlej zvezani z državo le politično in gospodarsko. Preti pa seveda Velikoruskom nevarnost, da jim bodo začeli zlasti v Aziji rasti prebujeni mongolski narodi polagona čez glavo.

Obsežne jezikovne avtonomije pa niso dovolili sovjeti svojim narodom le iz kulturno političnih razlogov temveč še prav posebno iz zunanje političnih. Ako pogledamo na politični zemljevid današnje SSSR vidimo na prvi pogled, da so organizirane vse samostojne republike ob robu skupne zveze. To ni zgolj slučaj, temveč dobro preračunana politika, kajti boljševikom služijo te republike kot uspešno propagandno sredstvo za sosednje inozemstvo. Poljska ima n. pr. v svojem južnovzhodnem delu nad 4 milijone Ukrajincev, katerim ne priznava nobenih narodnih pravic, dočim so sovjeti organizirali v južnozpadnem delu nekdanje carske Rusije vsaj na videz samostojno ukrajinsko republiko, ki naj bi tvorila čim močnejšo privlačno silo tudi za one Ukrajince, ki leče pod poljskim jarmom. Isto je z Belorusi in z različnimi samostojnimi republikami ob južni meji SSSR v Aziji.

V stalni in hudi narodnostni napetosti stoje sovjeti le z živahnimi Ukrajinci. V caristični dobi ukrajinska narodnost sploh ni bila priznana. Zato se je pa začela uveljavljati s tem večjo silo sedaj in ustvarjati svojo lastno narodno kulturo (l. 1913. je izšlo 176 knjig v ukrajinskem jeziku, l. 1932. pa 5200). Ukrajinci že vsa vojna leta streme za odeepitvijo od SSSR, a Velikorusi skušajo z vsemi sredstvi zadušiti ta separatizem in neprestano odkrivajo nove zarote, da imajo priliko odstavljati cele mase narodno zavednih Ukrajincev, voditelje pa pošiljati na morišče. Zasedli so vsa važnejša mesta v avtonomni ukrajinski upravi, sparcelirali Ukrajino na nešteto politično upravnih teles, z neusmiljenimi revkizicijami izročajo tako plodno Ukrajino leto za letom lakoti itd. Skratka: narodni boj Velikorusov proti Ukrajincem je še vsehujši sedaj nego je bil pod carji, kajti z odeepitvijo Ukrajine bi doletela ostalo SSSR nedogledna gospodarska katastrofa, saj vsebuje Ukrajina tudi silne naravne zaklade.

Nevarni nacionalistični pojavi pa vstajajo boljševikom tudi po nekaterih drugih avtonomnih republikah in že l. 1934. so n. pr. izključili iz stranke več odličnih komunistov zaradi — nacionalizma.

Zlasti na azijske narode je sovjetska narodnostna

politika v resnici tudi jako vplivala in sovjeti so uspešno gradili nanjo velik del vse svoje zunanje politike sploh. V prvi dobi boljševiške revolucije so bili sovjeti prepričani, da se bo svetovna vojna končala s socialno revolucijo vsaj po vseh industrijsko višje razvitih državah, čemur bo sledila komunistična diktatura proletarijata povsod. Zato je bila vsaj prvih par let osredotočena vsa njih zunanja politika le na snovanje in podpiranje komunističnih strank po vsem svetu in na propagando za svetovno socialno revolucijo. Ker je pa razpoloženje zanjo vsaj v Evropi v resnici povsod vedno bolj pojemalo, so izgubili končno tudi boljševiki vero vanjo. Njih zunanje politična pozornost se je zato osredotočila na razne azijske narode, ki so živeli v večji ali manjši gospodarski odvisnosti od velikih zapadnoevropskih kapitalističnih držav in od katerih so te ravno črpale velik del svoje moči (n. pr. Anglija iz Indije, Francija iz Indokine itd.). Ker jim boljševiki niso mogli do živega doma, so skušali z ogromno socialno in nacionalno propagando nabujati azijske narode proti tem zapadnoevropskim izžemalcem in tako izpodkopati njih moč ravno na najboljčutnejših mestih. Oprirajoči se na navidezno osvobojenje, ki so ga dovolili lastnim narodom, so začeli nastopati kot nositelji svobode tudi proti vsem ostalim azijskim narodom, zlasti muslimanskim. V to svrhu so sklenili l. 1921. najprej tesno zvezo s tedaj še osamljeno Kemalovo Turčijo, nato še z Afganistanom, obenem so pa še silno povečali že izžarske dobe velik ruski vpliv v Perziji, ki tvori nekaka vrata v angleško Indijo. Ustanovili so posebne visoke šole v vzgojo komunističnih agitatorjev raznim azijskim narodom in prepeljali so s komunističnimi ustanovami zlasti Turkestan, ki naj bi tvoril nekako ognjišče vse njih azijske propagande. S tem so pa zadeli na življenjske interese največje kapitalistične sile sveta, na Anglijo, ki se je začela tresti za glavni vir svoje moči, za Indijo. Čeprav je bila Anglija ena izmed prvih evropskih držav, ki je stopila s sovjeti v trgovske in politične stike, divja vendarle med obema silama že od vsega početka neizprosen in nepomirljiv boj na vsej azijski fronti, kajti sovjeti se dobro zavedajo, da že sam obstoj velikih kapitalističnih držav trajno ogroža boljševizem, a angleško moč je močje zrušiti predvsem iz Indije.

Niso se pa omejili le na ofenzivo proti angleški Indiji, temveč so ob svoji južni azijski meji pomedli z različnimi vsemogočnimi knezi (n. pr. v Buhari), si priklonili njih dežele in preplavili s komunizmom. Takoj nato so naredili naskok tudi na Kitaj, kjer so znali dobro izrabiti tamošnje notranje zmede. Z vso silo so se zavzeli za ustanovitev skoraj samostojne Mongolije, jo prepeljali prav tako s komunističnim gibanjem in zanašali od tod zmede v ostalo Kitajsko, ki naj bi jim prej ali slej padla kot zrelo kontinistično jabolko v naročje. Njih agitatorjem so hitro sledile še strojne puške, traktorji, revolucionarni proglesi in težke denarne pošiljave, s čemer so postali boljševiki kmalu najprej duhovni voditelji azijskih narodov v njih odporu proti evropskim izkoriščevalcem, a nadaljnji korak bi naj bil seveda boljševizacija Azije. Ponekod so si pa sproti zapravljali mnogo naklonjenosti s svojo propagando za socialno revolucijo (n. pr. na Kitajskem). Tu so pa zadevali na življenjske interese Japonske in od tedaj se je začel vkljub navideznemu sporazumu l. 1925 ogorčen dvoboj med Japonsko in sovjeti, ki se bo prej ali slej nujno razvil v krvav spopad, čeprav si sovjeti ničesar ne žele bolj kot miru, da morejo izvajati svoje gospodarske načrte. Da si zavarujejo svoje interese, so vkorakale japonske divizije že leta 1931 v Mandžurijo, jo v nekaj mesecih zasedle in leta 1932 ustanovile na videz samostojno mandžursko cesarstvo, ki je pa v resnici le nekaka japonska kolonija. S tem so prešli Japonci v najostrejši protinapad, ki ogroža sploh vso sovjetsko vzhodno Azijo, kajti Japonci prav nič ne skrivajo svojih namer, da Ruse popolnoma iztisnejo z obal Tihega oceana in namesto boljševikov sami prevzamejo vodstvo azijskih narodov. Čigava bo obveljala, o tem bo gotovo končno odločal — meč.

(Dalje)

RAZNO

Pregled občinskih volitev v Franciji je objavilo te dni francosko notranje ministristvo. Gre za 885 občin, od katerih šteje vsaka nad 500 prebivalcev. (Ali imajo v Franciji tudi občine pod 500 prebivalcev?) V navedenih večjih občinah so dobili večino socialisti v 168, komunisti v 90, nesocialisti v 15, republikanski socialisti v 32, radikalni socialisti (Heriot, v 221, neodvisni radikalni v 47, levi republikanci v 145, ljudski demokrati v 28, desničarji v 99, konservativci v 9 in neodvisni socialisti v 3 občinah. Ne-politično je volilo 17 občin. Paris je ostal še nadalje trojni desničarjev, dočim je dežela krenila nekoliko bolj na levo, kar je posledica delovanja ljudskoškolskih učiteljev, ki so po večini komunisti.

V znamenju kulturnega boja. Nemški časopis »Der Angriff« objavlja razpis pokrajinskega voditelja »delavske fronte« (edine režimske delavske organizacije) proglas, v katerem ponovno zabučuje, da je vsako dvočlanstvo prepovedano. Ne more biti član narodnosocialistične delavske fronte, kdor je istočasno član kakšne druge delavske organizacije. Delavska fronta je po navodilih Führerja edina pravna zastopnica ročnih in možganskih delavcev (Schaffenden der Stirne und der Faust). Mi, narodni socialisti, ne poznamo evanđeljske ključavnice ali katoliške mizarje, ampak samo nemškega delavca in obrtnika, ki mu brez osira na njegovo veroizpoved služimo. Verske delavske in druge stanovalne organizacije nimajo v narodnosocialistični Nemčiji nobene pravice do obstoja več.

Občinske volitve so se te dni vršile na sedežu Društva narodov v Ženevi v Švic. V občinskem svetu, ki je obenem zakonodajna oblast, je 64 članov; od teh je po volitvah 27 socialistnih demokratov.

Mladine je med nezaposlenimi ena četrtina, to je od 25 milijonov 6 do 7 milijonov. Tako poroča mednarodni urad dela po statistiki lanskega leta. V Nemčiji je bil delež mladine pod 24 leti med nezaposlenimi 18,8%, v Združenih državah 28%, v Angliji 33,3%, v Italiji 41,5%.

51 delavcev se je zapustilo v Kursku v Rusiji z metilnim alkoholom. Bili so prepeljani v bolnišnico, kjer je 14 delavcev še isti dan umrlo.

Krava, ki muka za prodanim tetelom, se lažje pomiri, če položimo pred njo v jasli vrv ali verigo, s katerim je bilo tele privržano. Tečji duh je nasmeč pomiri. Poskusitel

Mali oglasnik

Vaska drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Jabolka-Jabolčalk

Tvarina, iz katere se naredi poceni izvrstni jabolčnik ali bruskevec, ne da rabite naravno pijače ali vina. Propračaje se! Glavno zastopstvo Fr. Renier, Podčetrtnek.

Kolesa in šivalne stroje prvovrstnih tovarn kupite po najnižji ceni le pri trdki M. R. Plevah v Preski pri Medvodah.

Stroj za izdelovanje cementnih strešnikov s 400 ploščami v dobrem stanju se ceno prodaja. — Karol Novak, kamninar, St. Vid pri Ljubljani.

Pletilne stroje

po zelo ugodni ceni ponudi Alojz Ransinger, Zagorje.

Betonsko in drugo železo, trboveljski cement, krovno lepenko, stukaturno maso, ploščevino, žico, mrežo za ograje, slavnobno okovje orodje in vsa železarnina ima najceneje na zalogi

Fr. Stupica,

zaloga poljedelskih strojev, nakup starega železa in drugih kovin, zaloga smodnika i. t. d. Ljubljana, Gosposvetska cesta 1.

Mlatilnice s stresalom in sitom, bencinski motor 4 HP premakljiv, prav malo rabljeno; in stabilen motor 4 HP v dobrem stanju; prvo dvoje tudi na prenos; prodaja Kmetijsko društvo v St. Janžu na Dol.

Izvrstno boso

za Din 15 - dobite same v železnini Fr. Stupica, Ljubljana, Gosposvetska cesta 1. — Monopolna zaloga razstreljiv, nakup starega železa in drugih kovin.

Kupim gepelj

s 32 do 36 obratov v dobrem stanju. Penudbe na J. Brznošnik — Ziri 54.

Izredno dobra in cenena oblačila, možko perilo itd. kupite najbolje pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

Lepa domačija, obstojna, ječa iz lepe nove hiše, gospodarskih posloj in 40 oratov zemlje, med tem 20 oratov nŕiv in travnikov, 20 oratov gozda za sekanje naprodaj. — Natušne podatke pod Ugodna prilika 1935/6100 - in znižana cena.

Živilnozreci pozor!

Kupujemo čajno maslo od vseh, ki imajo najnoveše švedske N. u. Prima posnemalnike in pinje. - Stroje vam na željo naročujemo in brezplačno posrežimo; pišite na Tumšek Stefo, Kavarna »Slon« Ljubljana

Bosilnice »Deering«, vse sestavne dele zanje in druge rotjedelske stroje dobite v železnini Fr. Stupica, Ljubljana, Gosposvetska cesta 1.

Peči, sobne in krušne, najcenejeje napravljenije in že nad 40 let proizkušene, ima stalno na zalogi Anton Gregorc, pečarja, Mali Megeš 25

Posnemalnik znamke »Skoda« 60 l skoro popolnoma nov, prodam za D 800-. Oglela in preizkusiti se v Smarju-Sap 21

Popravila pletenin

vseh vrst sprejema v poletnem času po zelo zmerni ceni pletilja Marija Končan, pod lupniščem Domžale.

n Poziv vsem bivšim borcem s Koroške! Legija koroških borcev poziva vse borce s Koroške, da čimprej javijo pristop k legiji, ki se je osnovala v prvi vrsti v narodno obrambne svrhe in ima namen vsaj moralno podpreti naše neodrešene brate onkraj Karavank. Prijavitelje pošljite na naslov: Dragotjub Milivojevič, podpolkovnik v p., Ljubljana, Aleksandrova cesta 16, 1.

Pšenico, rž, ječmen, koruzo in moko

vseh vrst dobite najceneje v Ljubljani v

Javnih skladiščih, Tyrševa (Dunajska) cesta št. 33 pri **FRAN POGAČNIKU d. z o. z.**

Tudi otroci že fotografirajo!

Fotografiranje s

Kodak Baby-Brownie

kamera je tako preprosta, da že ni več mogoče napraviti napake. Kamera stane samo Din 75-. To je naposled kamera, ki si jo lahko vsak nabavi. Zahtevajte od najbližnjega foto-trgovca, da vam pokaže to kamero, ki je dobra, preključna in poceni. Format slike je lep, velikost pa 4 x 6,5 cm. Uporabljajte vedno Kodak ali Pathe filme, s katerimi boste dosegli dobre posnetke.

V severno afriški državi Marocco, kjer manjka pašnikov, so domače koze tako izurjene, da splezajo na drevesa ter obirajo listje.

Brinje, rozine in fige

audi najceneje

SEVER & KOMP., Ljubljana, Gosposvetska 5

Vztrajni invalid. Dne 27. julija preteklega leta je na Honolulu otečju invalidni vojni veteran. Charles Zimmerman, ki je brez nog, plaval neprestano sto ur in 15 sekund, ne da bi se kaj odpočil. Za to je prejel lepo denarno nagrado.

Za birmance, za boire in botrice!

- Otroški čevlji beli platneni . . . Din 16-
- Dekliški beli platneni . . . Din 30-
- Dekliški beli usnjeni . . . Din 45-
- Damaki čevlji . . . Din 65-
- Moški čevlji . . . Din 75-
- Otroški beli sokni . . . od Din 3 50 dalje
- Otroške bele nogavice . . . od Din 4 50 dalje
- Damske nogavice . . . od Din 6 50 dalje
- Moške nogavice . . . od Din 2 75 dalje
- Obleke za 8-letne . . . Din 128-
- Mornarske obleke za 8-letne . . . Din 132-
- Moške bouret obleke . . . Din 186-
- Moške lenne obleke . . . Din 250-
- Moške modne hlače . . . Din 42-

Ant. Krisper

Mestni trg 26, Ljubljana Stritarjeva ul. 1-3

Mlad človek je stopil v zdravniško posvetovalnico: »O, dobro jutro, gospod doktor. Prišel sem samo, da se vam prav lepo zahvalim za vaše zdravljenje.«

Zdravnik je zmajal z glavjo: »Pa se ne spointnjam, da bi bili kdaj moj pacient.«

»Seveda ne, saj jaz nisem bil, pač pa moj stric in jaz sem njegov dedič.«

Turistovska neopoda. Jaka, spusti me, če ne, ti bom dal eno s cepinom po glavi...

Turška vlada je izdala postavo, da morajo krojači in šivilje kupovati in rabiti samo na Turškem izdelano blago za obleke.

Bolečine v nogah

Prenehajo v 3 minutah

Ne obupajte, zakaj dnevi neznošnih bolečin so minuli. Danes se lahko hitro rešite najhujših vnetij, oteklin in bolečin v preobčutljivih nogah, ne glede na to, iz katerega vzroka so nastale. Nabavite si zavojček Saltrat Rodella in vsujte ga polno pest v toplo vodo. Takoj, ko boste pomočili noge v to zdravilno kisikovo kopel, bodo vnetja izgubila, razvneto tkivo pa se bo oblačilo in osvežilo. Pravilna cirkulacija krvi bo urejena in vaše noge bodo oživele v novem življenju. Ta enostavni recept prinaša dnevno tiščenje ljudem, ki so že mislili, da ni rešitve za njihove muke, v kratkem roku od 3 minut popolno olajšanje. Kurja očesa in trda koža se omeščajo, ter se lahko popolnoma odstranijo. Saltrat Rodell nikdar ne odreče. Nabavite si Saltrat Rodell pri svojem lekarnarju že danes in poslužite se ga takoj zvečer.

Originalna. Neki kamnosek bi moral izdelati nagrobni kamen za smesčana, ki je pred kratkim umrl. Z njegovo vdovo pa se nista mogla zediniti glede napisa na kamnu. Žena ni hotela kakšnega običajnega napisa temveč kaj posebnega. — Po dolgem premišljanju se je končno odločila za naslednje besedilo: »Počivaj v miru, dokler se spet ne vidiva.«

Dražbeni oblik Dne 18. junija 1935 ob 10 dopoldne bo sresko sodišče v Trebnjem na Dolenjskem prodajalo krasno posestvo

K. O. Dobernič na Dolenjskem. — Na tem zemljišču so zidana stanovanjska in gospodarska poslopja. Vsi objekti so zidani, z opeko kriti, vse v najboljšem stanju. V hiši je gostilničarska in mesarska obrt, ter trgovski lokal, prostorna ledenica, zemljišče s poslopji je v sredini vasi in pri farni cerkvi. — Cenilna vrednost je 202.161 Din, najmanjši ponudek znaša 134.000 Din. — Glavna upnika: Mestna hranilnica ljubljanska in trdnika Ivan A. Grossek v Trebnjem, sta pripravljena s izrazitostjo se pogajati na obročno odplačilo. — Dražbeni pogoji se zvedo pri sreskem sodišču v Trebnjem in pri odvetniku dr. A. Zupančiču v Trebnjem.

